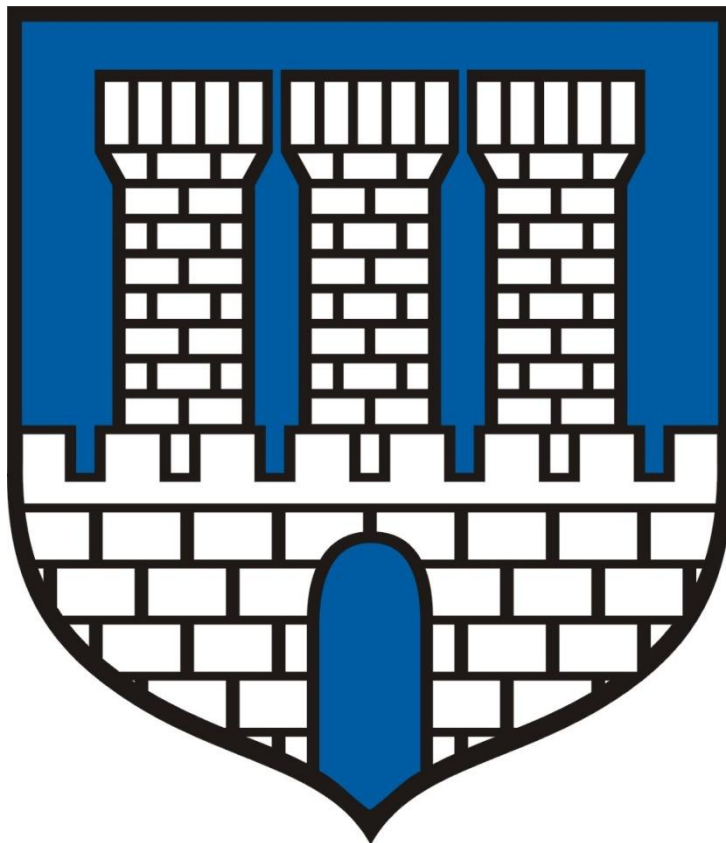

**Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń
Planu ogólnego Gminy Miasta Gostynina**

Autor:

mgr Maria Antoszczyszyn

Marzec 2026 r.

Spis treści

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	4
2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	12
3. Istniejący stan środowiska oraz stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	14
Położenie	14
Rzeźba terenu	16
Budowa geologiczna	16
Zasoby geologiczne.....	17
Wody powierzchniowe.....	17
Wody podziemne.....	22
Klimat.....	26
Gleby	26
Roślinność i zwierzęta.....	28
Krajobraz.....	29
Formy ochrony przyrody.....	30
Klimat akustyczny.....	41
Stan powietrza atmosferycznego.....	42
4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	44
5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	45
6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.....	45
7. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy	49
Oddziaływanie na ludzi	49

Oddziaływanie na zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną, formy ochrony przyrody, korytarze ekologiczne,	50
Oddziaływanie na wodę	51
Oddziaływanie na powietrze	52
Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	52
Oddziaływanie na krajobraz.....	53
Oddziaływanie na klimat.....	54
Oddziaływanie na zasoby naturalne	55
Oddziaływanie na zabytki	55
Oddziaływanie na dobra materialne	55
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,	56
9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	56
10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	57
11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	57
12. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.....	58
Oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.....	61

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Niniejszy dokument stanowi prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Planu ogólnego Gminy Miasta Gostynina. Prognozę sporządzono w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.) oraz zgodnie z art. 51 ust. 2 ww. i wytycznymi uzgodnień właściwych organów w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko:

- uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 02 września 2024 r., znak: WOOŚ-III.411.222.2024.ET.2,
- uzgodnienia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyninie z dnia 13 listopada 2024 r., znak: PPIS/ZNS-4500/8ASK/5292/2024.

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest zapewnienie ochrony środowiska poprzez analizę i ocenę skutków przyjęcia opracowywanego dokumentu planistycznego. W prognozie wskazuje się przewidywane negatywne i pozytywne oddziaływania planowanego zagospodarowania terenu oraz rozwiązania chroniące środowisko mające na celu ograniczenia wystąpienia negatywnych oddziaływań.

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.
2. Informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.
6. Oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.
7. Datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.
5. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru.
2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, cele i przedmiot obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się na podstawie następujących aktów prawnych:

- ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.);

- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647 ze zm.);
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13);
- ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r., poz. 960 ze zm.);
- ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 82);
- rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112);
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z 22 czerwca 2017 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2017 r., poz. 1416 ze zm.);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408);
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713).

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko oceniać będzie projektu planu ogólnego miasta Gostynin. Plan ogólny stanowi akt planowania przestrzennego sporządzany na poziomie gminnym w celu określenia lokalnej polityki przestrzennej z uwzględnieniem ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Stanowi dokument, który zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W przeciwieństwie do studium stanowić będzie akt prawa miejscowego, a więc będzie dokumentem wiążącym przy uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Wprowadzenie przez ustawodawcę dokumentu planistycznego jakim jest plan ogólny pozwoli władzom gminy na większą kontrolę zabudowy terenu, która odbywać się będzie głównie na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz umożliwi wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu tylko w obszarach uzupełnienia zabudowy. Termin narzucony przez

ustawodawcę uchwalenia planów ogólnych to 30 czerwca 2026 r. Po tej dacie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przestanie obowiązywać, zaś brak uchwalonego planu ogólnego uniemożliwi prowadzenie jakichkolwiek prac o charakterze planistycznym na obszarze danej jednostki administracyjnej.

Plan ogólny sporządza się na podstawie następujących aktów prawnych:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r, poz. 729);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. 2023 r, poz. 2758 ze zm.).

Podstawą prawną sporządzenia planu ogólnego miasta Gostynin jest uchwała Nr 497/LXXII/2024 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gostynina. Sporządzenie planu ogólnego pozwoli na określenie polityki przestrzennej gminy jako narzędzie niezbędne do zagospodarowania i zabudowy terenów w sposób przemyślany i kontrolowany oraz jednocześnie umożliwi dalszy rozwój gospodarczy miasta. Bez uchwalenia planu ogólnego zabudowa i zmiana zagospodarowania terenu będzie praktycznie niemożliwa, a wyjątek stanowiłyby jedynie obszary, gdzie obecnie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz tereny, dla których uzyskano decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na podstawie wniosków złożonych przed 16 października 2025 r. lub decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, które stały się prawomocne przed 31 grudnia 2025 r.

Plan ogólny sporządzany jest dla obszaru całego miasta Gostynin tj. obejmuje powierzchnię 3 239 ha. Miasto Gostynin położone jest w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie gostynińskim. Znajduje się w odległości 120 km na zachód od Warszawy, 80 km na południe od Torunia i 24 km od Płocka oraz 100 km na północ od Łodzi. Miasto ze wszystkich stron otacza gmina wiejska Gostynin. Pod względem liczby ludności Gostynin zamieszkuje 16 990 mieszkańców, gęstość zaludnienia wynosi 524 mieszkańców na 1 km².

Plan ogólny powiązany jest z innymi dokumentami i aktami planistycznymi uchwalonymi dla Miasta Gostynin tj. miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Dla terenu miasta obowiązuje 16 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i obejmują około 15% całej powierzchni gminy. Na terenie Gostynina w zakresie aktów planistycznych obowiązują:

1. uchwała Nr 241/XLVI/2006 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 28 września 2006 roku w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Gostynina;
2. uchwała Nr 219/XXXIV/96 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 24 września 1996 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gostynina;
3. uchwała Nr 220/XXXIV/1996 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 24 września 1996 roku w sprawie zmiany Nr 1 miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gostynina w zakresie przeznaczenia terenu pomiędzy ulicą Wspólną, rzeką Skrwą będącego częścią działki o nr ewid. 3739 na cele produkcyjno usługowe;
4. uchwała Nr 276/XLI/97 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 27.04.1997 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej przy ulicy Targowej i Kościuszkowców w Gostyninie;
5. uchwała Nr 366/LIII/1998 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 08.06.1998 w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gostynina.
6. uchwała Nr 114/XVI/99 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 29.12.1999 r. w sprawie zmiany miejscowego planu dla trasy rurociągu paliwowego Płock-Ostrów Wielkopolski na terenie miasta Gostynina;
7. uchwała Nr 130/XVIII/2000 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 29.02.2000 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gostynina;
8. uchwała Nr 148/XX/2000 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 27.04.2000 w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gostynina;
9. uchwała Nr 186/XXVI/2000 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 27.10.2000 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gostynina;
10. uchwała Nr 248/XLII/01 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 29 listopada 2001 roku w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Gostynina, zatwierdzonego Uchwałą Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 14.04.1994 r Nr 156/VII/94 w sprawie zatwierdzenia miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gostynina, zmienionego Uchwałą Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 8 czerwca 1998 r. Nr 366/LIII/98 dla obszaru pomiędzy ulicami 18-go Stycznia i Żeromskiego;

11. uchwała Nr 119/XVIII/08 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 27 lutego 2008 r w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ulicy Bagnistej w Gostyninie;
12. uchwała Nr 286/LIV/2010 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Miasta Gostynina, przez który przebiega ul. Kolonia, położonego pomiędzy ul. 18-go Stycznia, obwodnicą, lasem i torami kolejowymi;
13. uchwała Nr 52/IX/2011 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 31 maja 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Gostynina;
14. uchwała Nr 106/XIX/2012 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 28 lutego 2012r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla układu komunikacyjnego miasta Gostynina;
15. uchwała Nr 107/XIX/2012 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 28 lutego 2012r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ulicy Bagnistej (obecnie ul. Termalnej) w Gostyninie;
16. uchwała Nr 155/XXX/2012 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 18 grudnia 2012r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania dla obszaru położonego pomiędzy ul. Żeromskiego, torami kolejowymi, ul. Czapskiego i obwodnicą;
17. uchwała Nr 52/XI/2015 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego p. n. "Przytorze".

Plan ogólny określa obligatoryjnie strefy planistyczne i gminne standardy urbanistyczne oraz fakultatywnie obszary uzupełnienia zabudowy i obszary zabudowy śródmiejskiej. W ramach planu ogólnego określono strefy planistyczne na terenie miasta w sposób rozłączny, wyznaczono obszary uzupełnienia zabudowy, gdzie będzie możliwe realizowanie zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz obszar zabudowy śródmiejskiej stanowiący obszar zwartej, intensywnej zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Poza obszarami uzupełnienia zabudowy zmiana zagospodarowania terenu następować będzie wyłącznie na podstawie zapisów kolejnych dokumentów planistycznych tj. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W ramach planu ogólnego określa się również zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową na podstawie prognozowanej liczby mieszkańców w ciągu najbliższych 20 lat oraz chłonność terenów niezabudowanych. Dla miasta Gostynin prognozowany jest spadek liczby ludności. Biorąc pod uwagę przeprowadzone analizy i wyliczenia dla miasta Gostynin

nie było możliwe wyznaczenie dodatkowych terenów mieszkaniowych, poza terenami z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i obszarami uzupełnienia zabudowy. Tereny te mają w sposób wystarczający zapewnić przewidywane potrzeby mieszkaniowe. Dla miasta Gostynin wyznaczono:

- obszar uzupełnienia zabudowy o powierzchni ok. 454 ha,
- obszar zabudowy śródmiejskiej o powierzchni ok. 22,5 ha,
- strefy planistyczne:
 1. SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
 2. SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
 3. SU – strefa usługowa,
 4. SH – strefa handlu wielkopowierzchniowego,
 5. SP – strefa gospodarcza,
 6. SR – strefa produkcji rolniczej,
 7. SI – strefa infrastrukturalna,
 8. SN – strefa zieleni i rekreacji,
 9. SC – strefa cmentarz,
 10. SO – strefa otwarta,
 11. SK – strefa komunikacyjna.

Tabela 1. Profile funkcjonalne podstawowe i dodatkowe stref planistycznych.

<i>Symbol</i>	<i>Nazwa strefy planistycznej</i>	<i>Profil funkcjonalny podstawowy</i>	<i>Profil funkcjonalny dodatkowy</i>
SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren handlu wielkopowierzchniowego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SU	strefa usługowa	teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SH	strefa handlu wielkopowierzchniowego	teren handlu wielkopowierzchniowego, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

<i>Symbol</i>	<i>Nazwa strefy planistycznej</i>	<i>Profil funkcjonalny podstawowy</i>	<i>Profil funkcjonalny dodatkowy</i>
SP	strefa gospodarcza	teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SR	strefa produkcji rolniczej	teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SI	strefa infrastrukturalna	teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji teren ogrodów działkowych	teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SN	strefa zieleni i rekreacji	teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu
SC	strefa cmentarz	teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód
SO	strefa otwarta	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej
SK	strefa komunikacyjna	teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej	teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód

Gminny katalog stref określa profil funkcjonalny stref planistycznych. Dla stref planistycznych określono najistotniejsze parametry zabudowy:

- maksymalną nadziemną intensywność zabudowy,
- maksymalną wysokość zabudowy,
- maksymalny udział powierzchni zabudowy,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Ww. parametry będą wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W planie ogólnym miasta Gostynina odstąpiono od określenia standardów dostępności infrastruktury społecznej.

2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę oddziaływania na środowisko dla omawianego projektu planu ogólnego sporządzono w oparciu o szczegółową analizę projektu oraz o szereg materiałów źródłowych dotyczących stanu środowiska naturalnego i zagospodarowania terenu miasta Gostynin. Analiza materiałów źródłowych pozwoliła na rozpoznanie i ocenę cech przedmiotowego obszaru oraz dokonanie prognozowania przewidywanych skutków uchwalenia planu ogólnego w zaproponowanym kształcie.

Z materiałów źródłowych wykorzystano:

- Tomczyk A.M., Bednorz E. (red. nauk.). 2022. *Atlas Klimatu Polski (1991-2020)*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe. Poznań;
- Matuszkiewicz J.M., Wolski J., 2023, *Potencjalna roślinność naturalna Polski (wersja wektorowa)*, IGiPZ PAN, Warszawa;
- Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.) 2021. *Regionalna geografia fizyczna Polski*. Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań;
- Grabowska, J., Janicka, M., Szydłowska, N., Wocheń, B., Błońska, D., Zięba, G. (2017). *Ichtiofauna Skrwy Lewej i Osetnicy*. Roczniki Naukowe Polskiego Związku Wędkarskiego, 30;
- *Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce*, pod red. J. Mikołajów, A. Sadurski, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017;
- Kwaśny L. 2003. *Mapa Geośrodowiskowa Plansza A w skali 1:50 000 Arkusz 481 Gostynin*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa;
- Kozłowska O., Lis J., Pasieczna A. 2003. *Mapa Geośrodowiskowa Plansza B 2015, w skali 1:50 000 Arkusz 481 Gostynin*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa;
- Formowicz R., Ptak B. 2015 *Mapa Geośrodowiskowa Polski 1:50 000 Plansza A Arkusz Gostynin 481*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa;
- Gałka M., Wilk S. 2015 *Mapa Geośrodowiskowa Polski 1:50 000 Plansza B Arkusz Gostynin 481*, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa;
- Mapa glebowo-rolnicza 1:25 000 powiatu gostynińskiego, zasoby Starostwa Powiatowego W Gostyninie;

- Włostowski J., Gregosiewicz R. 2002. *Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50 000 Arkusz Gostynin 481*; Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa;
- Miasto Gostynin Opracowanie ekofizjograficzne, Intekprojekt Gabriel Ferliński, Łódź 2005;
- Miasto Gostynin Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, Intekprojekt G.Ferliński, Gostynin 2006, Załącznik Nr 1 do uchwały Nr241/XLVI/2006 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 28 września 2006;
- *Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski (II) 1:50 000 województwo mazowieckie*, 2018; Olimpia Kozłowska, Kamila Andrzejewska-Kubrak, Bogusław Bąk, Anna Gabryś-Godlewska, Paulina Kostrz-Sikora, Joanna Krasuska, Anna Pasieczna, Iwona Walentek, Krystyna Wołkowicz; Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa;
- *Objaśnienia do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50 000 Arkusz 481 Gostynin*, 2011, M. Roman, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa;
- *Plan Urządzania Lasu Nadleśnictwo Gostynin na okres 01.01.2013-31.12.2022 Tom 2 Program ochrony przyrody*, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie;
- Program Ochrony Środowiska Gminy Miasta Gostynina do 2022 roku, oprac. mgr inż. A.Kutyło-Bromka, mgr E.Laskowska, 2017 r.;
- Raport o stanie Gminy Miasta Gostynina za rok 2023, Gostynin 2024 r.;
- Roman M., *Sukcesja osadowa i etapy formowania ozu gostyńskiego, Równina Kutnowska, centralna Polska*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska”, LXXI, z. 1, 2016, s. 9–27;
- Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie mazowieckim;
- Strategiczna mapa hałasu dla odcinków linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie - województwo mazowieckie - PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.;
- Uchwała Nr 392/LVI/2022 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany uchwały Nr 218/XXVIII/2020 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 30 grudnia 2020 roku w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Gminy Miasta Gostynina;
- Uchwała nr 48/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie audytu krajobrazowego dla województwa mazowieckiego;

- Uproszczony Plan Urządzenia Lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa należących do Gminy Miasta Gostynin na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2030 r., TAXUS UL Sp. z o.o., Warszawa 2020 r.;
- <https://geolog.pgi.gov.pl/>;
- <https://mapa.korytarze.pl/>;
- <https://igs.pgi.gov.pl/>;
- <https://geoserwis.gdos.gov.pl>.

3. Istniejący stan środowiska oraz stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Położenie

Gmina Miasto Gostynin położona jest w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie gostynińskim. Znajduje się w odległości 120 km na zachód od Warszawy, 80 km na południe od Torunia i 24 km od Płocka oraz 100 km na północ od Łodzi. Miasto ze wszystkich stron otacza gmina wiejska Gostynin.

Powierzchnia miasta wynosi 3 239 ha. Pod względem liczby ludności Gostynin zamieszkuje 16 990 mieszkańców, gęstość zaludnienia wynosi 524 mieszkańców na 1 km².

Pod względem fizyczno-geograficznym miasto położone jest w granicach trzech mezoregionów: Kotliny Płockiej, Pojezierza Kujawskiego i Równiny Kutnowskiej.

Zasięg Kotliny Płockiej w granicach miasta Gostynina obejmuje większą jego część od strony północnej. Mezoregion obejmuje terasę zalewową Wisły, terasy nadzalewowe, równiny piasków przewianych oraz wydmy. Rzeźba terenu została ukształtowana w znacznym stopniu przez deglację lodowca oraz późnoglacialne procesy peryglacialne. Mezoregion ten charakteryzuje krajobraz: zalewowych i nadzalewowych teras dolin, eoliczny pagórkowaty i wzgórzowy oraz pojezierny. Pod względem typów utworów przypowierzchniowych w granicach mezoregionu przeważają piaski oraz piaski i żwiry rzeczne teras nadzalewowych fazy pomorskiej Zlodowacenia Wisły na łąkach i mułkach oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe fazy poznańskiej Zlodowacenia Wisły na glinach zwałowych, w obrębie których miejscami odsłaniają się gliny zwałowe Zlodowacenia Warty. W granicach teras nadzalewowych występują duże powierzchniowo obszary piasków eolicznych na wydmach. W zasięgu teras zalewowych występują torfy, gytie, namuły i ropy, mułki z domieszką piasku (mady) na utworach starszego podłoża. Przeważające typy gleb to mady, gleby torfowe, czarne ziemie w zasięgu terasy zalewowej; gleby brunatne właściwe i wylugowane, płowe na terasach nadzalewowych; gleby bielicoziemne i gleby rdzawe na wydmach. Głównymi ciekami mezoregionu są Wisła,

Zgłowiączka, Brzeźnica, Skrwa Lewa, Skrwa (Prawa), Zuzanka, Struga Kamienicka, Świnka, Ruda, Lubienka, Wielka Struga, Osetnica, Struga, Nida, Rakutówka. Cechą charakterystyczną regionu są jeziora. Pod kątem roślinności potencjalnej przeważają siedliska boru mieszanego sosnowo-dębowego oraz boru sosnowego związane z piaskami rzeczno-lodowcowymi i eolicznymi, stanowiska żyzniejsze związane są z siedliskami grądu subkontynentalnego oraz świetlistej dąbrowy. Podmokłe doliny i obniżenia odpowiadają olsom, zaś w strefie zalewów rzecznych występują siedliska nadrzecznych łągów wierzbowo-topolowych, jesionowo-wiązowych i jesionowo-olszowych. Najważniejszymi miastami tego obszaru są Płock, Włocławek i Gostynin, które stanowią istotne węzły komunikacyjne, ośrodki przemysłowe i turystyczno-rekreacyjne.

Równina Kutnowska obejmuje swoim zasięgiem południową część miasta Gostynin. Równina Kutnowska stanowi wysoczyznę morenową, gdzie występują: glin zwałowe i ich zwietrzeliny; piaski i żwiry lodowcowe; piaski i żwiry sandrowe; piaski, żwiry i mułki rzeczne; piaski żwiry i mady rzeczne; torfy i namuły. W odniesieniu do gleb występują gleby brunatne, płowe i czarne ziemie rozwinięte na glinach i piaskach naglinowych, gleby rdzawe i płowe na piaskach i żwirach oraz gleby torfowe, murszowe i murszaste dolinach rzek. Główne ciekі to Słudwia, Przysowa, Nida, Ochnia, Osetnica, zaś największe jezioro to Szczawińskie. Potencjalną roślinność naturalną stanowią przede wszystkim grąd subkontynentalny oraz grąd środkowoeuropejski odmiany kujawskiej, lokalnie bory mieszane sosnowo-dębowe i łągi jesionowo-olszowe. Pod względem użytkowania terenu dominują użytki rolne. Największym ośrodkiem miejskim jest Kutno.

Pojezierze Kujawskie obejmuje 2 mniejsze fragmenty po zachodniej stronie miasta. Rzeźba tego obszaru została ukształtowana w czasie transgresji i recesji ostatniego lądolodu podczas stadiału głównego Zlodowacenia Wisły, w granicach mezoregionu występuje kilka stref marginalnych ze wzgórzami morenowymi, pomiędzy występują zespoły kemów i ozów, lokalnie sandry. W rzeźbie terenu znajduje się również gęsta sieć rynien polodowcowych wykorzystywanych przez rzeki np. Zgłowiączkę. Dominują gleby płowe, brunatne właściwe i wyługowane, rdzawe i bielcowe, lokalnie czarne i szare ziemie, a w dnach rynien, dolin oraz niewielkich zagłębieniach, na utworach biogenicznych, gleby torowe i murszowe. Główne rzeki to: Noteć, Zgłowiączka, Lubienka, Ochnia, Skrwa Lewa, Rakutówka i Chodeczka. Największymi jeziorami o genezie polodowcowej są: Głuszyńskie (608,5 ha), Modzerowskie, Brdowskie, Borzymowskie. Roślinność potencjalną mezoregionu stanowią: grąd środkowoeuropejski, dąbrowa świetlista, ols typowy oraz łągi jesionowo-olszowy i jesionowo-wiązowy. Ze względu na rolniczy charakter regionu dominują obszary bezleśne – większe kompleksy lasów znajdują

się jedynie na powierzchniach sandrowych. Głównymi miejscowościami mezoregionu są: Radziejów, Brześć Kujawski, Piotrków Kujawski, Sompolno, Kowal i Lubraniec.

Rzeźba terenu

Rzeźba terenu miasta, mimo jego niewielkiej powierzchni, jest dość zróżnicowana – wysokości bezwzględne terenu miasta zawierają się od ok. 70 -120 m n.p.m. Rzeźba terenu jest młodo glacialna, została ukształtowana przez procesy glacialne, przemodelowane w warunkach interglacialnych, peryglacialnych i holocenów, związane z działalnością lądolodu zlodowacenia bałtyckiego.

Zgodnie ze szkicem geomorfologicznym zamieszczonym w *Objaśnieniach do Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50 000 Arkusz 481 Gostynin* centrum miasta położone jest na terenie tarasy pradolinnej erozyjnej, na zachód od niej znajduje się rynna subglacialna z rzeką Skrwą Lewą i równiną torfową oraz ozem. Na północ i południe od centrum miasta znajdują się równiny sandrowe i wodnolodowcowe, obecnie pokryte rozległymi kompleksami leśnymi. Kolejna rynna subglacialna z rzeką Osetnicą znajduje się w północno-wschodniej części gminy. Miejscami występują wysoczyzny morenowe faliste i równiny torfowe. Ponadto w zachodniej części miasta wzdłuż rzeki Skrwy Lewej wykształciły się drobne zagłębienia terenu tworzące niewielkie zbiorniki wodne.

Przez teren całego miasta oraz również poza jego granicami południkowo rozciąga się oz gostyniński o długości ok. 14 km. Oz towarzyszy rynnie gostynińskiej oraz zbudowany jest z szeregu wałowych i owalnych pagórków o wysokości od kilku do ponad 30 m względem rynny. Grzbiet ozu występuje zazwyczaj powyżej 100 m n.p.m., a najwyższy jego fragment to góra Dybanka, objęta ochroną rezerwatową, znajdująca się w granicach miasta Gostynin. Podstawa ozu ma od 100 do 500 m szerokości, zaś szerokość grzbietu maleje do ok. 16-18 m. Oz gostyniński powstał na skutek działalności akumulacyjnej potoku lodowcowego, który nanosił materiał żwirowo-piaszczysty do wcześniej powstałej szczeliny. Pod względem utworów zbudowany jest z piasków i żwirów wodnolodowcowych.

Budowa geologiczna

Miasto Gostynin położone jest w zasięgu antyklinorium środkowopolskiego. W podłożu występują osady jurajskie i kredowe. Osady jurajskie stanowią ility, łożyska, margle wapienne i piaskowce występujące w południowo-zachodniej części miasta. W północnej części skały mezozoiczne tworzą nieckę warszawską (płocką), która posiada szereg struktur synklinalnych i antyklinalnych np. wyniesienie Gostynina. Utwory miocenu stanowią piaski drobnoziarniste i piaski pylaste, ility i węgle brunatne. Miąższość tych utworów dochodzi do

20-40 m. Fragmentarycznie występują osady starszego plejstocenu, reprezentowane przez dwa poziomy miąższej gliny zwałowej, przedzielone osadami rzecznyymi, zastoiskowymi i wodnolodowcowymi do 53 m miąższości. W rejonie Gostynina osady czwartorzędowe osiągają miąższość 20-40 m. Pod względem budowy geologicznej powierzchniowo występują głównie utwory związane ze zlodowaceniem północnopolskim: gliny zwałowe, ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe, piaski i żwiry sandrowe, piaski, żwiry i mułki rzeczne.

Zgodnie z informacjami dostępnymi za pomocą Systemu Osłony Przeciwsuwiskowej Państwowego Instytutu Geologicznego Państwowego Instytutu Badawczego na terenie Gostynina nie występują osuwiska i tereny zagrożone osuwiskami. Jednakże zgodnie z *Mapą Geośrodowiskową Plansza A w skali 1:50 000 Arkusz 481 Gostynina* oraz *Objaśnieniami do Mapy Geośrodowiskowej Polski (II) 1:50 000 województwo mazowieckie* na terenie Gostynina występują obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych – są to tereny położone w dolinie Skrwy oraz wzdłuż tej doliny, częściowo tereny te są objęte obszarową formą ochrony przyrody tj. znajdują się w granicach rezerwatów przyrody Drzewce i Dybanka.

Zasoby geologiczne

W granicach miasta zlokalizowane jest jedno złożo – złożo „Gostynin” węgla brunatnego zlokalizowane w centrum miasta, co warunkuje zaliczenie go do złoża bardzo konfliktowego. Złożo zostało opisane w *Dokumentacji geologicznej złoża węgla brunatnego w okolicy Gostynina, pow. Gostynin, woj. warszawskie* w 1954 r. Złożo zostało rozpoznane wstępnie na powierzchni ok. 230,640 ha, z zasobami pozabilansowymi w ilości 91 118 tys. ton, w kategorii C₂. Zasoby złoża charakteryzują się zasobami pozabilansowymi, a więc nie nadają się do eksploatacji z uwagi na niespełnienie wymagań przemysłu.

Ponadto w granicach miasta Gostynin wyznaczono dwa obszary prognostyczne torfów czwartorzędowych. Obszary prognostyczne (niebędące w wyraźnym konflikcie środowiskowym) to obszary występowania kopaliny w ramach perspektywicznej jednostki surowcowej mających określone własności jakościowe, określone zasoby w kat. D₁ lub oszacowane przez autora, z uwzględnieniem obiektów i obszarów prawnie chronionych. Obszary te występują w dolinie rzeki Skrwy Lewej.

Wody powierzchniowe

Miasto Gostynin zlokalizowane jest w obszarze dorzecza Wisły, regionie wodnym Środkowej Wisły. Pod względem wód powierzchniowych płynących na terenie miasta znajdują się trzy cieki: Skrwa Lewa, Osetnica i Rakutówka.

Skrwa Lewa stanowi lewy dopływ Wisły o długości ok. 45,2 km i powierzchni zlewni 390,94 km². Rzeką rozpoczyna swój bieg w rejonie miejscowości Łanięta położonej na południowy-zachód od Gostynina oraz uchodzi do Wisły pomiędzy Płockiem a Nowym Duninowem. Podłoże rzeki stanowią utwory gliniaste i piaszczyste. Na terenie Gostynina koryto rzeki zajmuje rynną erozyjną rozciągającą się wzdłuż Ozu Gostyńskiego. Na północ od Gostynina rzeka z rynny przechodzi w płytkie doliny i osady piaszczyste, miejscami zabagnione. Obszar zlewni charakteryzują się rzeźbą młodo glacialną, ukształtowaną po zlodowaceniu bałtyckim. Skrwa Lewa łączy się z Jeziorem Lucieńskim, Jeziorem Białym i Jeziorem zaporowym Soczewka (wszystkie ww. jeziora znajdują się poza granicami miasta Gostynina). W znacznej części Skrwa Lewa zachowała naturalny, meandrujący charakter, za wyjątkiem miasta Gostynina, gdzie koryto zostało uregulowane. Charakteryzuje się zmiennymi parametrami morfometrycznymi – szerokość waha się od 1 do 9 m, zaś głębokość od 0,1 do 0,6 m. Dno wypełnione jest piaskiem z warstwą mułu z udziałem kamieni i żwiru. Zagospodarowanie terenu wzdłuż rzeki stanowią głównie lasy, pastwiska i zabudowania. Duża część zlewni rzeki objęta została różnymi formami ochrony przyrody, co jest podyktowane wysoką lesistością, występowaniem jezior, urozmaiconą rzeźbą terenu, różnorodnością zbiorowisk roślinnych.

Pod względem jakości wód rzeki Skrwy Lewej historycznie największy wpływ miały ścieki komunalne pochodzące z terenów zurbanizowanych miasta Gostynina. Przyczyną złego stanu wód były przekroczenia wartości dopuszczalnych dla azotu i fosforu ogólnego. Na przestrzeni ostatnich lat stan wód nie ulega poprawie.

Rzeka Osetnica stanowi prawostronny dopływ Skrwy Lewej o długości 17,4 km, Osetnica pod względem rzeźby terenu również płynie przez rynną subglacialną. Podłoże stanowi piasek z mułem. Zagospodarowanie terenu zlewni rzeki jest w 50% leśne.

Zarówno Skrwa Lewa, jak i Osetnica, pod względem jakości wody zakwalifikowano jako pozaklasowe, Wskaźnikami decydującymi o takiej klasie czystości są miano: Coli, fosfor organiczny i BZT₅. Na taki stan jakości wód powierzchniowych mają wpływ zanieczyszczenia spływające z miast i wsi oraz nawożenie mineralne i organiczne.

Rakutówka to dopływ Lubienki. Źródłem Rakutówki jest Jezioro Kocioł znajdujące się na terenie miasta Gostynin. Długość rzeki to 38,8 km, powierzchnia zlewni wynosi 282,5 km². Początkowo Rakutówka ma charakter nieregularny, okresowy i z licznymi terenami podmokłymi, zaś poza granicami miasta Gostynina przybiera postać cieku o stałym przepływie.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023

r., poz. 300) teren miasta położony jest w obszarze zlewni jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych:

- Skrwa Lewa od Dopływu spod Polesia Nowego do ujścia, kod: RW20001127549 – obejmuje swoim zasięgiem znaczną część zachodnią miasta,
- Osetnica od Dopływu z Bud Kaleńskich, kod: RW200011275449 – obejmuje swoim zasięgiem znaczną część wschodnią miasta,
- Rakutówka do Olszewi, kod: RW20001527888 – obejmuje swoim zasięgiem niewielki skrajny zachodnim fragment miasta,
- Osetnica do Dopływu z Bud Kaleńskich, kod: RW200010275445 – obejmuje swoim zasięgiem niewielki skrajny południowy fragment miasta.

Skrwa Lewa od Dopływu spod Polesia Nowego do ujścia stanowi rzekę niziną, długość jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych wynosi 34,33 km, zaś powierzchnia zlewni to 169,59 km². Stanowi naturalną część wód. W latach 2016-2021 zlewnia była monitorowana oraz planowany jest dalszy monitoring w latach 2022-2027. Zgodnie z oceną określono zły stan wód, w tym słaby stan ekologiczny, co zostało zdeterminowane przez wskaźniki: BZT₅, azot amonowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitoplankton, makrobezkręgowce oraz stan chemiczny poniżej dobrego, co zostało zdeterminowane przez wskaźniki: benzo(a)piren; bromowane difenyletery, rtęć, heptachlor. Rodzaje presji determinujące stan wód to nawożenie i depozycja, źródła przemysłowe, źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta, budowle piętrzące, obiekty gospodarki wodnej (zbiorniki i stawy rybne), rozwój obszarów zurbanizowanych, transport, turystyka, odpływ miejski, nieznane presje chemiczne (substancje zakazane). Jednolita część wód powierzchniowych rzecznych przeznaczona jest do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych i nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Celem środowiskowym jest:

- dobry stan ekologiczny i zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny, o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D,
- stany chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry.

Osiągnięcie ww. celów środowiskowych jest zagrożone. Dla JCWP ustalono odstępstwa tj. odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowej do 2027 r., a dla

substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE do 2039 r. oraz ustalenie mniej rygorystycznego celu środowiskowego dla benzo(a)piranu (występowanie w wodzie).

Osetnica od Dopływu z Bud Kaleńskich stanowi rzekę nizinną, długość jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych wynosi 13,03 km, zaś powierzchnia zlewni to 34,24 km². Stanowi naturalną część wód. W latach 2016-2021 zlewnia była monitorowana oraz planowany jest dalszy monitoring w latach 2022-2027. Zgodnie z oceną określono zły stan wód, w tym umiarkowany stan ekologiczny, co zostało zdeterminowane przez wskaźniki: OWO, fosfor fosforanowy (V). Dla tej jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych nie ma danych na temat stanu chemicznego. Rodzaje presji determinujące stan wód to nawożenie i depozycja, źródła przemysłowe, źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta, budowle piętrzące. Jednolita część wód powierzchniowych rzecznych nie została przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych i nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Celem środowiskowym jest:

- dobry stan ekologiczny i zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny, o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D,
- dobre stany chemiczne.

Osiągnięcie ww. celów środowiskowych jest niezagrożone. Dla JCWP ustalono odstępstwa tj. odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowej do 2027 r.

Rakutówka do Olszewi stanowi potok lub strugę w dolinie o dużym udziale torfowisk, długość jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych wynosi 71,14 km, zaś powierzchnia zlewni to 214,77 km². Stanowi naturalną część wód. W latach 2016-2021 zlewnia była monitorowana oraz planowany jest dalszy monitoring w latach 2022-2027. Zgodnie z oceną określono zły stan wód, w tym umiarkowany stan ekologiczny, co zostało zdeterminowane przez wskaźniki: OWO, przewodności, makrobezkręgowce oraz stan chemiczny poniżej dobrego, co zostało zdeterminowane przez wskaźniki: benzo(a)piren; bromowane difenyloetery, rtęć. Rodzaje presji determinujące stan wód to źródła przemysłowe, źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta, rozwój obszarów zurbanizowanych, transport, turystyka, odpływ miejski, rolnictwo i leśnictwo. Jednolita część wód powierzchniowych rzecznych nie została przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych i nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Celem środowiskowym jest:

- dobry stan ekologiczny,
- stany chemiczne: dla złączonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry.

Osiągnięcie ww. celów środowiskowych jest zagrożone. Dla JCWP ustalono odstępstwa tj. odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowej do 2027 r. oraz ustalenie mniej rygorystycznego celu środowiskowego dla benzo(a)piranu (występowanie w wodzie).

Osetnica do Dopływu z Bud Kaleńskich stanowi potok lub strumień nizinny piaszczysty, długość jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych wynosi 37,29 km, zaś powierzchnia zlewni to 89,83 km². Stanowi silnie zmienioną część wód. W latach 2016-2021 zlewnia była monitorowana oraz planowany jest dalszy monitoring w latach 2022-2027. Zgodnie z oceną określono zły stan wód, w tym słaby potencjał ekologiczny, co zostało zdeterminowane przez wskaźniki: OWO, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V), ichtiofaunę oraz stan chemiczny dobry. Rodzaje presji determinujące stan wód to nawożenie i depozycja, źródła przemysłowe, źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta, budowle piętrzące. Jednolita część wód powierzchniowych rzecznych nie została przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych i nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Celem środowiskowym jest:

- dobry potencjał ekologiczny,
- stany chemiczne.

Osiągnięcie ww. celów środowiskowych jest zagrożone. Dla JCWP ustalono odstępstwa tj. odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowej do 2027 r.

W sąsiedztwie rzek Skrwy Lewej i Rakutowki znajdują się obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Pod względem wód stojących na terenie miasta zlokalizowane są niewielkie jeziora: Kocioł, Czarne, Bartoszewo.

Jezioro Kocioł charakteryzuje się powierzchnią 4,1 ha i głębokością maksymalną 16,6 m. Średnia głębokość to 6,1 m. Jest to kocioł eworsyjny, wyłobiony przez wody podlodowcowe w miejscu, gdzie łożysko lodowca podnosiło się i powodowało nasilenie eworsji. Misa jeziora ma charakter leja o stromych zboczach. Brzegi jeziora: północny, wschodni i południowy otoczone są wzniesieniami ozów. Natomiast brzeg zachodni jest niski

i od niego w stronę jeziora biegnie rynna lodowcowa. W bliskim sąsiedztwie jeziora położone są ogródki działkowe, cmentarz, drogi.

Jezioro Czarne charakteryzuje się powierzchnią 4,2 ha i głębokością maksymalną 4,2 m. Średnia głębokość to 2,2 m. Jest niewielkim i płytkim zbiornikiem pochodzenia polodowcowego. Zasilane jest przez wody podziemne. Bezpośrednie otoczenie jeziora stanowią przede wszystkim lasy sosnowe i liściaste, które zajmują ponad 60% powierzchni zlewni. Jezioro nie jest bezpośrednim odbiornikiem ścieków.

Jeziora Kocioł i Czarne charakteryzują się podatnością na degradację – zgodnie ze stanem czystości jezior kontrolowanych przez WIOŚ należą do III klasy czystości.

Inne zbiorniki znajdujące się na terenie Gostynina to: Bartoszewo oraz inne zbiorniki bez nazwy o powierzchni od 2 ha do 4,5 ha.

Wody podziemne

Analizowany obszar zlokalizowany jest w strefie zasilania i tranzytu wód podziemnych. Zasilanie poziomów wodonośnych pochodzi głównie z infiltracji opadów atmosferycznych, w niewielkim stopniu z dopływu lateralnego wód podziemnych z południowego zachodu. Spływ wód odbywa się na północny wschód, w kierunku doliny Wisły, która jest główną bazą drenażu dla wszystkich występujących poziomów wodonośnych. Charakter drenujący ma również Skrwa, a pozostałe cieką mają w niewielkim stopniu wpływ na kształt zwierciadła wód podziemnych.

Utwory wodonośne piętra czwartorzędowego związane są z osadami piaszczystymi i piaszczysto-żwirowymi występującymi pod glinami. Głębokość występowania głównego poziomu wodonośnego jest zmienna i zazwyczaj wynosi mniej niż 5 m, ponadto w dolinie rzeki Skrwy i Osetnicy występują podmokłości przekładające się na związek wód podziemnych z wodami powierzchniowymi. Zwierciadło wody ma charakter napięty, lokalnie swobodny. Miąższość warstwy wodonośnej również jest zróżnicowana od poniżej 10 m do ponad 30 m. Wydajność potencjalna studni wynosi 50-70 m³/h w centralnej części miasta oraz 30-50 m³/h w pozostałej części. Wody z utworów czwartorzędowych charakteryzują się podwyższonymi zawartościami żelaza, manganu i średnimi wartościami suchej pozostałości.

Główny użytkowy poziom wodonośny piętra trzeciorzędowego stanowią osady piaszczyste miocenu, które to połączone są z utworami wodonośnymi kredy i tworzą wspólne trzeciorzędowo-kredowe piętro wodonośne. Ten poziom wodonośny występuje pod izolacją utworów słabo przepuszczalnych tj. glinami zwałowymi i iłami plioceniowymi. Zwierciadło wody ma charakter napięty i stabilizuje się nieco poniżej zwierciadła wód piętra

czwartorzędowego – na głębokości 50-80 m. Miąższość utworów wynosi ok. 20-30 m. Poziom wodonośny budują piaski drobno- i średnioziarniste, lokalnie z domieszką pyłu węglowego. Wydajność potencjalna studni wynosi 70-120 m³/h. Wody z utworów trzeciorzędowych charakteryzują się podwyższonymi zawartościami żelaza i manganu oraz niskimi wartościami suchej pozostałości.

Poziom wodonośny kredowy tworzą piaskowce kredy dolnej, wapienie i margle kredy górnej. Występują na głębokości 80-100 m. Wodonośność piętra kredowego jest ściśle związana z obecnością szczelin i spękań w skałach węglanowych, co wiąże się z bardzo zmiennymi parametrami hydrogeologicznymi. Wydajność potencjalna dla tego poziomu wynosi 70-120 m³/h. Zwierciadło ma charakter napięty, wody stabilizują się prawie na tej samej rzędnej, co wody piętra trzeciorzędowego. Zasilanie odbywa się poprzez przesiąkanie wody z utworów czwartorzędowych i trzeciorzędowych, a ogólny spływ wód, podobnie jak w przypadku piętra trzeciorzędowego, następuje w kierunku północno-wschodnim w części środkowej i w kierunku wschodnim w części południowej do Wisły. Wody z utworów dolnokredowych i górnokredowych charakteryzują się nieco podwyższonymi zawartościami żelaza i manganu oraz niskimi wartościami suchej pozostałości.

Główne ujmowane są pietra czwartorzędowe i trzeciorzędowe, lokalnie połączone z poziomem wodonośnym kredy dolnej i górnej. Na terenie Gostynina znajdują się dwa ujęcia miejskie:

- ujęcie przy ul. Ziejkowa ujmujące trzeciorzędowe piętro wodonośne,
- ujęcie przy ul. Kolonia ujmujące trzeciorzędowo-kredowe piętro wodonośne.

Dla powyższych ujęć wyznaczono i ustanowiono tylko strefy ochrony bezpośredniej oraz nie wyznaczono strefy ochrony pośredniej, ze względu na to, że warstwa wodonośna pokryta jest ciągłą warstwą nieprzepuszczalną glin zwałowych. Strefy ochrony bezpośredniej studni głębinowych są wygródzone z uwagi na bezwzględny zakaz użytkowania gruntów do celów innych niż związane z eksploatacją ujęć oraz odpowiednio oznakowane znakami informującymi m.in. o zakazie wstępu osób nieupoważnionych. Tereny te obejmują grunty, na których zlokalizowane są ujęcia i otaczające je pasy gruntu o szerokości od 8 do 10 m, licząc od zarysu budowli i urządzeń służących do poboru wody. Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wody należy:

- odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;
- zagospodarować teren zielenią;

- odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
- ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Zgodnie z *Mapą hydrogeologiczną Polski w skali 1:50 000 Arkusz Gostynin 481* teren miasta zlokalizowany jest w granicach 3 jednostek hydrogeologicznych, wydzielonych na podstawie: budowy geologicznej, kontaktów hydraulicznych pomiędzy poszczególnymi piętrami wodonośnymi, zasobności poziomów wodonośnych i ich izolacji od powierzchni terenu.

Miasto Gostynin położone jest w granicach:

- jednostki nr 6 – obejmuje większość obszaru miasta, główny użytkowy poziom wodonośny stanowią czwartorzędowe piaski średnioziarniste i piaski różnoziarniste ze żwirem występujące na głębokości 17-36 m, zróżnicowane pod względem miąższości (od poniżej 10 m do ponad 20 m), co przekłada się na zróżnicowaną wydajność potencjalną studni od 10 m³/h do 70 m³/h. Poziom wodonośny jest częściowo izolowany. Podrzędne znaczenie mają utwory wodonośne trzeciorzędu i kredy będące w więzi hydraulicznej tworzące połączone piętro trzeciorzędowo-kredowe występujące na głębokości 80 m, o miąższości powyżej 40 m;
- jednostka nr 5 – obejmuje obszar doliny Skrwy Lewej w południowej części miasta wraz z terenami przyległymi oraz najbardziej na zachód wysuniętą część miasta, główne znaczenie piętra wodonośnego ma piętro trzeciorzędowe, utwory wodonośne występują na głębokości 70-80 m, miąższość utworów wynosi 20-40 m. Wydajność potencjalna studni wynosi 70-120 m³/h. Izolacja poziomu wodonośnego za pomocą utworów słabo przepuszczalnych jest całkowita. Podrzędne znaczenie ma piętro czwartorzędowe i kredowe. Piętro czwartorzędowe występuje na głębokości 15-20 m o miąższości 15-20 m, wydajność potencjalna studni to 10-30 m³/h. Piętro kredowe rozdzielone jest od piętra trzeciorzędowego utworami słabo przepuszczalnymi i występuje na głębokości ponad 100 m, o miąższość ponad 80 m. Charakteryzuje się bardzo zmiennymi parametrami hydrologicznymi;
- jednostka nr 2 – obejmuje północną część miasta, główny użytkowy poziom wodonośny stanowią czwartorzędowe piaski średnio- i drobnoziarniste na głębokości poniżej 5 m, miąższość utworów wynosi 20-40 m, wydajność potencjalna studni wynosi 50-120 m³/h, główny poziom wodonośny nie jest izolowany od powierzchni terenu. Podrzędne

znaczenie ma trzeciorzędowo-kredowe piętro wodonośne znajdujące się na głębokości ok. 50 m, o miąższości powyżej 40, które nie jest zbadane i eksploatowane.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r., poz. 300) cały teren miasta położony jest w obszarze jednolitych części wód podziemnych GW200047 o powierzchni 2761,83 km². Zgodnie z oceną stanu jednolitej części wód podziemnych w roku 2019 r. stan ilościowy oraz chemiczny określono jako dobry, stan ogólny jest dobry. Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania oszacowano na 100 328,65 tys. m³/rok, przy czym procent wykorzystania zasobów dostępnych wynosi 32% – zgodnie z danymi dostępnymi na rok 2018. Jednolita część wód podziemnych jest zagrożona ilościowo pod względem ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego, co jest zdeterminowane przez zidentyfikowane presje znaczące: pobór na potrzeby odwodnień wyrobisk górniczych KWB Konin, presję obszarową rozproszoną związaną z rolnictwem, gospodarkę komunalną lub przemysł, ascenzją wód zasolonych. Przedmiotowa jednolita część wód podziemnych jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia przez ludzi. Celem środowiskowym dla jednolitej części wód podziemnych jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i ilościowego. Zgodnie z oceną stanu za lata ubiegłe w 2012, 2016 i 2019 r. ww. cel był osiągnięty. Dla jednolitej części wód podziemnych nie ustalono odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych.

Pod względem lokalizacji w granicach Głównych Zbiorników Wód Podziemnych miasto położone jest w granicach:

- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 Subniecka Warszawska – obejmuje całe miasto.
- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 220 Pradolina rzeki Środkowa Wisła (Włocławek-Płock) – położony częściowo, niewielki północny fragment miasta.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 215 Subniecka Warszawska to zbiornik nieudokumentowany, typu porowego, pod względem stratygrafii warstw wodonośnych paleogeńsko-neogeński.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 220 Pradolina rzeki Środkowa Wisła (Włocławek-Płock) to zbiornik czwartorzędowy typu porowego. GZWP nr 220 charakteryzuje się korzystnymi parametrami hydrologicznymi i ogólnie dobrą jakością wód. Powyższe powoduje, że wody podziemne są tu powszechnie ujmowane do eksploatacji przez liczne ujęcia komunalne i przemysłowe. Wody poziomu zbiornikowego dla potrzeb pitnych i gospodarczych wymagają zwykle prostego uzdatniania polegającego na redukcji związków żelaza i manganu

do wielkości prawnie dopuszczalnych. Zagrożeniem dla jakości wody są tereny zwartej zabudowy miejskiej i wiejskiej w dużym stopniu pozbawione kanalizacji sanitarnej oraz obecność dużych ośrodków przemysłowych w okolicy Płocka i Włocławka. Na większości powierzchni zbiornika warstwa wodonośna jest pozbawiona izolacji lub też pakiet izolujący jest niewielkiej miąższości.

Klimat

Klimat województwa mazowieckiego uwarunkowany jest usytuowaniem w strefie umiarkowanych szerokości geograficznych oraz oddaleniem do Morza Bałtyckiego, co przekłada się na przejściowość pomiędzy klimatem oceanicznym i kontynentalnym. Gostynin znajduje się w obrębie wielkopolsko-mazowieckiego regionu klimatycznego

Zgodnie z *Atlasem Klimatu Polski (1991-2020)* średnie roczne temperatury powietrza dla rejonu Gostynina wynoszą około 8,5°C. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi 550 mm, a średnia liczba dni z opadem atmosferycznym wynosi 160 dni w roku, średnia liczba dni z pokrywą śnieżną to 50 dni w roku. Średnia roczna wilgotność powietrza wynosi 76%. Średnia prędkość wiatru to ok. 3 m/s. Okres wegetacyjny trwa 225 dni w ciągu roku.

Gleby

Najistotniejszymi czynnikami glebotwórczymi na terenie Gostynina są: warunki klimatyczne, litologia powierzchniowa oraz rzeźba terenu. Powyższe uwarunkowania wpływają na zróżnicowanie i mozaikowe rozmieszczenie gleb. Na terenie miasta Gostynina wyróżnia się następujące typy i podtypy:

- gleby bielcowe i pseudobielcowe – zlokalizowane w formie zwartej kompleksu w zachodniej niezurbanizowanej części miasta użytkowane rolniczo o dużej przydatności, mniejsze fragmenty tych gleb znajdują się wzdłuż Skrwy Lewej m.in. na terenie rezerwatu Dybanka oraz w okolicy jeziora Kocioł,
- gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne – występujące powszechnie na terenie miasta na zachód od Skrwy Lewej, na południe oraz na wschód od centrum miasta,
- gleby murszowe mineralne i murszowate – występujące jako towarzyszące glebom brunatnym wyługowanym i brunatnym kwaśnym, głównie na obrzeżach centrum miasta po stronie wschodniej i północnej,
- czarne ziemie właściwe, czarne ziemie zdegradowane i gleby szare – występujące w rejonie ul. Kowalskiej, Płockiej, Czapskiego, 3 maja, Bierwieckiej oraz linii kolejowej,
- gleby torfowe i murszowo-torfowe – występujące w dolinie Skrwy Lewej i Osetnicy.

Rozpoznaniu nie podlegałyby gleby znajdujące się na terenach zabudowanych oraz leśnych.

Na terenie miasta wyróżniono następujące kompleksy rolniczej przydatności gleb:

- nr 4 – kompleks żytni bardzo dobry – dominujące w zachodniej części miasta,
- nr 5 – kompleks żytni dobry – występujący np. w rejonie ul Kutnowskiej,
- nr 6 – kompleks żytni słaby – występujący powszechnie na glebach murszowo-mineralnych i murszowatych,
- nr 7 – kompleks żytni bardzo słaby – występujący w zachodniej i wschodniej części miasta, związany z glebami brunatnymi wyługowanymi i brunatnymi kwaśnymi,
- nr 8 – kompleks zbożowo-pastewny mocny – dwa niewielkie obszary na terenie Kraśnicy oraz po północnej stronie ul. Kowalskiej,
- nr 9 – kompleks zbożowo-pastewny słaby – dwa niewielkie obszary w rejonie ul. Morenowej i ul. Czapskiego,
- nr 2z – użytki zielone średnie – łąki w dolinie Skrwy Lewej i Ostenicy oraz na terenie Kraśnicy,
- nr 3z – użytki zielone słabe i bardzo słabe – pozostałe łąki w dolinie Skrwy Lewej i Osetnicy,
- RN – gleby rolniczo nieprzydatne (nadające się pod zalesienie) – 3 niewielkie obszary, 1 w sąsiedztwie Rakutówki na północ od ul. Kowalskiej, 1 przy ul. Ziejkowa, 1 przy Jeziorze Bartoszewo,
- N – nieużytki rolne – występujące w dolinie Skrwy Lewej, Osetnicy oraz wzdłuż linii kolejowej.

W związku z powyższym najbardziej przydatne rolniczo tereny znajdują się w zachodniej części miasta.

Pod względem przydatności gruntów pod zabudowę teren miasta charakteryzuje się korzystnymi warunkami podłoża budowlanego – są to tereny przy powierzchni rozpoznane jako grunty skaliste, spoiste (w stanach: zwartym, półzwartym i twardoplastycznym) lub grunty niespoiste (średniozagęszczone i zagęszczone), w obrębie których nie stwierdzono zjawisk geodynamicznych, a zwierciadło wody gruntowej występuje głębiej niż 2 m pod powierzchnią terenu.

Roślinność i zwierzęta

Roślinność potencjalna to hipotetyczny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, który mógłby występować na danych terenie w przypadku brak działalności człowieka. Dla terenu miasta Gostynina roślinność potencjalną stanowią:

- kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe,
- grąd środkowoeuropejski, odmiana kujawska, seria uboga,
- niżowy łęg jesionowo-olszowy,
- świetlista dąbrowa, postać niżowa.

Pod względem zagospodarowania terenu lasy stanowią ok. 51,7 % powierzchni całego miasta. Na terenie miasta lasy tworzą zasadniczo dwa zwarte wielkoobszarowe kompleksy – od strony północnej oraz od strony południowej. Reprezentowane są przez następujące siedliska: bór świeży, bór mieszany świeży, las świeży, las mieszany świeży, las mieszany wilgotny, las wilgotny, ols, ols jesionowy. W drzewostanie występują: sosna, dąb, olsza, jesion, lipa, brzoza, cis pospolity, grab pospolity. Lasy znajdujące się na terenie miasta zarządzane są przez Nadleśnictwo Gostynin oraz władze miejskie. Lasy znajdujące się na terenie miasta Gostynin w znacznej większości stanowią lasy ochronne o kategorii ochronności: wodochronne i/lub w miastach i wokół miast – wyznaczone na podstawie zarządzenia nr 28 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 17 maja 1993 r.

Z uwagi na znaczną powierzchnie terenów leśnych w granicach miasta mniejsze znaczenie pod względem roślinności mają pozostałe nieleśne siedliska roślinne. Łąki i tereny nieużytków znajdują się w dolinach rzecznych Skrwy Lewej i Osetnicy. Pozostała zieleń stanowi zieleń urządzona w centrum miasta, zieleń przydrożna i uliczna, tereny ogródków działkowych, cmentarza, parków i skwerów np. Park Imienia Józefa Piłsudskiego.

Spośród zwierząt łownych na tym terenie występują: łosie, sarny, jelenie, dziki, lisy, borsuki, kuny, norki, tchórze, zające szaraki i dzikie króliki. W zakresie różnorodności biologicznej zwierząt w granicach gminy miejskiej Gostynin należy spodziewać się gatunków adekwatnych do występujących siedlisk leśnych, łąk i pól uprawnych oraz gatunków przystosowanych do terenów miejskich. Zgodnie z bazą danych *ornitho.pl* na terenie miasta Gostynin oraz na terenie gminy wiejskiej Gostynin stwierdzono:

- 125 gatunków ptaków,
- 6 gatunków ssaków,
- 3 gatunki gadów,
- 1 gatunek płaza.

Krajobraz

Krajobraz to postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka.

Dla terenów województw opracowuje się opracowanie zwane audytem krajobrazowym, którego celem jest identyfikacja krajobrazów występujących na całym obszarze województwa, określenie ich cechy charakterystyczne oraz dokonanie oceny ich wartości.

Audyt krajobrazowy województwa mazowieckiego został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 48/24 z dnia 26 marca 2024 r. Celem audytu jest identyfikacja krajobrazów występujących na terenie województwa i wskazanie krajobrazów priorytetowych, określenie cech charakterystycznych oraz ocena ich wartości, a także sformułowanie rekomendacji i wniosków mających służyć ich ochronie.

Na terenie miasta Gostynin wyróżniono następujące typy krajobrazu:

- 14-315.36-032 – krajobraz miejski o charakterze współczesnym,
- 14-315.36-00 – krajobraz przemysłowy i energetyczny, duże kompleksy przemysłowe,
- 14-315.36-012 – krajobraz wiejski z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk,
- 14-315.36-022 – krajobraz wiejski z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości,
- 14-315.57-004 – krajobraz wiejski z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości,
- 14-315.36-017 – krajobraz wiejski z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków tworzących małe pola,
- 14-315.36-055 – krajobraz leśny z przewagą siedlisk łągowych, bagiennych i olsowych,
- 14-315.36-046 – krajobraz leśny z przewagą siedlisk borowych,
- 14-318.71-036 – krajobraz leśny z przewagą siedlisk borowych,
- 14-318.71-028 – krajobraz leśny z przewagą siedlisk lasowych,
- 14-315.57-005 – krajobraz leśny z przewagą siedlisk lasowych,
- 14-315.36-045 – krajobraz leśny z przewagą siedlisk borowych (krajobraz priorytetowy),
- 14-315.36-034 – krajobraz leśny z przewagą siedlisk lasowych (krajobraz priorytetowy),
- 14-315.36-054 – krajobraz leśny z przewagą siedlisk borowych (krajobraz priorytetowy),

Krajobraz priorytetowy to krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne,

ruralistyczne lub estetyczno-widokowe, i jako taki, wymagający zachowania lub określenia zasad i warunków jego kształtowania.

Na terenie miasta Gostynin wyznaczono 3 krajobrazy priorytetowe, które są szczególnie cenne pod względem walorów przyrodniczych – w granicach każdego z krajobrazów wyznaczone są liczne formy ochrony przyrody, ale również zabytki i szalki turystyczne reprezentujące walory kulturowe historycznego krajobrazu Kujaw. Poniżej zamieszczono krótką charakterystykę krajobrazów priorytetowych.

Krajobraz o kodzie 14-315.36-045 pod względem fizjonomii położony jest w pasie nizin fluwioglacjalnych równinnych i falistych. Najniżej położony punkt znajduje się na wysokości 85 m n.p.m., natomiast najwyższy na wysokości 111 m n.p.m. W krajobrazie przeważają siedliska borowe. Występują również siedliska lasowe, łęgowe, olsowe i bagienne. Prawie 50% powierzchni zajmują lasy, 15% łąki i pastwiska.

Krajobraz o kodzie 14-315.36-034 położony jest głównie w pasie dolin obniżeń terasów nadzalewowych-akumulacyjne, na równinach terasowych w terenach nizinnych i wyżynnych. Południowo-wschodni fragment znajduje się w pasie nizin glacialnych równinnych i falistych. Najniżej położony punkt znajduje się na wysokości 81 m n.p.m., natomiast najwyższy na wysokości 99 m n.p.m. W krajobrazie przeważają siedliska lasowe, las mieszany świeży. Ponad 60% powierzchni zajmują lasy, 11% łąki i pastwiska.

Krajobraz o kodzie 14-315.36-054 położony jest w pasie dolin i obniżeń terasów nadzalewowych-akumulacyjne, na równinach terasowych w terenach nizinnych i wyżynnych. Najniżej położony punkt znajduje się na wysokości 56 m n.p.m., natomiast najwyższy na wysokości 106 m n.p.m. W krajobrazie przeważają siedliska borowe, bór mieszany świeży. Występują również siedliska lasowe. Prawie 75% powierzchni zajmują lasy.

Formy ochrony przyrody

W granicach administracyjnych miasta występują następujące formy ochrony przyrody:

- 3 rezerваты przyrody: Dybanka, Drzewce, Osetnica,
- 7 użytków ekologicznych,
- 8 pomników przyrody,
- otulina Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego.

Ponadto przez północną część miasta przebiega korytarz ekologiczny migracji dużych zwierząt: Lasy Włocławsko-Gostynińskie GKPnC-12.

Rezerwat Dybanka położony jest w południowo-zachodniej części miasta na powierzchni 29,01 ha. Stanowi rezerwat przyrody nieożywionej, o typie rezerwatu

geologicznym i glebowym, podtypie skał, minerałów, osadów, gleb i wydmy. Pod względem ekosystemu stanowi typ leśny borów, podtyp lasów nizinnych. Rezerwat został utworzony w 1988 r. w celu zachowaniu północnej części ozu gostynińskiego. Ponadto w granicach rezerwatu znajdują się zbiorniki wodnej tj. Jezioro w olszynie oraz część zalewu. Poza granicami rezerwatu, jednak w bezpośrednim sąsiedztwie, znajduje się Jezioro Bartoszewo. Rezerwat pełni również funkcje turystyczne – znajduje się na trasie szlaków PTTK.

Dla terenu rezerwatu obowiązują obecnie:

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 4 października 2021 r. w sprawie rezerwatu przyrody Dybanka (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2021 r., poz. 8658),
- Zarządzenie Nr 35 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 18 lipca 2016 r. w sprawie wskazania dróg dopuszczonych do ruchu pojazdów oraz wyznaczenia szlaków pieszych na terenie rezerwatu przyrody "Dybanka",
- Zarządzenie nr 37 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Dybanka"
- zakazy określone przez art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.).

Na terenie rezerwatu Dybanka wytyczono drogi dopuszczone do ruchu pojazdów oraz szlaki udostępnione do ruchu pieszego. Ponadto w ramach planu zadań ochronnych wskazano na konieczność wykonania monitoring siedlisku przyrodniczych i zbiorowisk roślinnych obszaru rezerwatu wraz z inwentaryzacją zasobów przyrodniczych.

Rezerwat Drzewce położony jest wzdłuż fragmentu zachodniej granicy miasta na powierzchni 61,73 ha. Stanowi rezerwat leśny, typ fitocenotyczny, podtyp zbiorowisk leśnych. Pod względem ekosystemu stanowi typ leśny i borowy, podtyp lasów mieszanych nizinnych. Rezerwat został utworzony w 1988 r. w celu zachowania grądowych zbiorowisk leśnych położonych na terenie pradoliny rzeki Skrwy Lewej. Rezerwat wyznaczony w dwóch obszarach przecina linia kolejowa Kutno-Brodnica. Od strony wschodniej rezerwat graniczy z drogą z Gostynina do Kutna, zaś od zachodu graniczy z doliną rzeki Skrwy Lewej.

Drzewostany rezerwatu w zdecydowanej większości są pochodzenia sztucznego, jedynie fragmenty na stokach doliny Skrwy Lewej i część olszyn w dolinie mają charakter naturalny. Większość rezerwatu zajmują drzewostany sosnowe lub sosnowo-dębowe, rzadziej

dębowe w wieku 100-150 lat oraz młodsze nasadzenia w wieku 35-60 lat, o niewłaściwym składzie gatunkowym. Starodrzewy sosnowe mają charakter drzewostanów dwupiętrowych, z dębem szypułkowym i grabem zwyczajnym w dolnym piętrze. Rozwój dolnych warstw drzewostanu jest przejawem spontanicznej renaturalizacji zbiorowisk lasów liściastych na żyznych siedliskach. Podszyt w drzewostanach rezerwatu tworzy głównie leszczyna pospolita, czeremcha zwyczajna, jarząb pospolity, bez czarny, kruszyna pospolita i samosiewy gatunków drzewiastych. Część rezerwatu stanowi swoistą mozaikę zbiorowisk, gdzie występują: grądy *Tilio-Carpinetum*, w różnych podtypach, w obniżeniach terenu przechodzące w łąg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum* oraz ładnie wykształcony łągowy las wiązowodębowo-jesionowy *Ficario-Ulmetum* oraz w ols *Ribeso nigri-Alnetum*. Florę roślin naczyniowych reprezentuje 146 gatunków, w tym trzy objęte ochroną (wawrzynek wilczelyko, lilia złotogłów, kukułka Fuchsa). Stwierdzono tu również 10 gatunków mszaków, w tym dwa chronione (rokitnik pospolity, tujowiec włoskolistny) oraz 16 gatunków grzybów. Bogata jest także fauna – z rezerwatu podawano 11 gatunków ssaków (cztery chronione – jeż wschodni, kret, ryjówka aksamitna, wiewiórka), 19 gatunków ptaków (18 chronionych, w tym muchołówka mała), dwa gatunki płazów (żaba trawna, ropucha szara) i dwa gatunki gadów (padalec zwyczajny, jaszczurka zwinka).

Zgodnie z *Planem Urządzania Lasu Nadleśnictwo Gostynin na okres 01.01.2013-31.12.2022 Tom 2 Program ochrony przyrody* zagrożeniami istniejącymi dla rezerwatu jest niezgodny z siedliskiem skład gatunkowy oraz niewłaściwa struktura przestrzenna drzewostanów. Wśród zagrożeń potencjalnych podano następujące:

- uszkodzanie gleby, drzew i naturalnego odnowienia w efekcie odciągania w głąb drzewostanów drzew usuniętych w ramach eliminacji zagrożenia zdrowia, życia i mienia ludzi;
- rozprzestrzenianie się obcych geograficznie gatunków, m.in. robinii akacjowej i czeremchy późnej, przy czym wnikanie obcych gatunków odbywa się spontanicznie bez związków z rodzajem prowadzonej gospodarki leśnej w sąsiedztwie rezerwatu (wskazane w dokumentacji rezerwatu, ale nie w zadaniach ochronnych);
- turystyka i rekreacja – nieświadome i/lub celowe niszczenie roślin i grzybów (zrywanie, wykopywanie, wydeptywanie).

Dla terenu rezerwatu obowiązują obecnie:

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie rezerwatu przyrody Drzewce (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2023 r., poz. 5240),

- zakazy określone przez art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.).

Rezerwat Ostenica położony jest wzdłuż fragmentu wschodniej granicy miasta na powierzchni 52,27 ha. Stanowi rezerwat leśny, typ fitocenotyczny, podtyp zbiorowisk leśnych. Pod względem ekosystemu stanowi typ różnych ekosystemów, typ lasów i wód. Rezerwat został utworzony w 1988 r. w celu zachowania unikalnego krajobrazu przełomu rzeki Osetnicy.

Drzewostany rezerwatu (praktycznie w całości pochodzenia sztucznego) są efektem zrębowego sposobu zagospodarowania lasu i wykazują strukturę jednowiekową i jednogatunkową. W większości są to starodrzewy sosnowe w wieku 110-150 lat jedynie w dolnym piętrze występują, miejscami licznie, dąb szypułkowy i grab zwyczajny, powstałe z samosiewu, świadczące o procesach regeneracyjnych tych zbiorowisk. W dolinie rzeki Osetnicy występują zwarte, jednogatunkowe drzewostany olszowe w zdecydowanej przewadze pochodzenia sztucznego. Jednostkowo posiadają domieszkę brzozy brodawkowatej. Warstwę podszytową w drzewostanach sosnowych stanowi kruszyna pospolita, jałowiec pospolity, jarząb pospolity, leszczyna pospolita, czeremcha zwyczajna, dąb szypułkowy i brzoza brodawkowata. W drzewostanach olszowych podszyt tworzy głównie czeremcha zwyczajna, a także jarząb pospolity, kruszyna pospolita, leszczyna pospolita, porzeczka czarna i szalkak pospolity.

Stwierdzono tu siedem zbiorowisk roślinnych – leśne i nieleśne. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują siedliska przyrodnicze grądów (9170), łągów olszowych (91E0) oraz borów i lasów bagiennych (91D0). Florę roślin naczyniowych reprezentuje 176 gatunków, w tym dwa objęte ochroną (listera jajowata, kruszczyk szerokolistny). Stwierdzono tu również 32 gatunki mszaków, w tym siedem chronionych (brodawkowiec czysty, fałdownik nastroszony, rokitnik pospolity, torfowiec kończysty i nastroszony, tujowiec włoskolistny, widłoząb miotłowy) oraz 14 gatunków grzybów. Bogata jest także fauna – z rezerwatu podawano 14 gatunków ssaków (pięć chronionych – jeź wschodni, kret, ryjówka aksamitna, bóbr europejski, wiewiórka), 25 gatunków ptaków (23 chronione, w tym samotnik, żuraw, dzięcioł średni i muchołówka mała), trzy gatunki płazów (żaba trawna i jeziorkowa, ropucha szara) i jeden gatunek gada (padalec zwyczajny).

Zgodnie z *Planem Urządzania Lasu Nadleśnictwo Gostynin na okres 01.01.2013-31.12.2022 Tom 2 Program ochrony przyrody* wśród zagrożeń potencjalnych wskazano:

- rozprzestrzenianie się obcych geograficznie gatunków, m.in. robinii akacjowej i czeremchy późnej, przy czym wnikanie obcych gatunków odbywa się spontanicznie bez związków z rodzajem prowadzonej gospodarki leśnej w sąsiedztwie rezerwatu;
- turystyka i rekreacja – nieświadome i/lub celowe niszczenie roślin i grzybów (zrywanie, wykopywanie, wydeptywanie), zaśmiecenie.

W 2020 r. zidentyfikowano rzeczywiste zagrożenie w postaci kornika ostrożnego na powierzchni 0,16 ha, w związku z powyższym ustanowiono krótkookresowe zadania ochronne w postaci wycinki zaatakowanych sosen pospolitych oraz monitoringu zasiedlenia drzew przez kornika ostrożnego. Kolejno w 2021 r. ustanowiono kolejne zadania ochronne tj. dalszy bieżący monitoring zasiedlenia drzew przez kornika ostrożnego oraz odnowienie luki, gatunkami zgodnymi z siedliskiem, w szczególności dębem bezszypułkowym, z zaznaczeniem, że w ramach działania można prowadzić zabiegi pielęgnacyjne, w tym pielęgnację gleby.

Dla terenu rezerwatu obowiązują obecnie:

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie rezerwatu przyrody Osetnica (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2023 r., poz. 5247),
- Zarządzenie nr 1 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 17 stycznia 2020 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Osetnica,
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie nr 7 z dnia 23 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Osetnica,
- zakazy określone przez art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.).

W odniesieniu do ww. rezerwatów przyrody Dybanka, Drzewce, Osetnica obowiązują zakazy określone przez art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.):

- 1) budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody;
- 2) chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt

- kęgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- 3) polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
 - 4) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzania roślin oraz grzybów;
 - 5) użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
 - 6) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
 - 7) pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
 - 8) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
 - 9) palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
 - 10) prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
 - 11) stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
 - 12) zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
 - 13) połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
 - 14) ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
 - 15) wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, 858, 1089 i 1165);
 - 16) wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

- 17) ruchu pojazdów poza drogami publicznymi wskazanymi przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 18) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- 19) zakłócania ciszy;
- 20) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 21) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- 22) biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 23) prowadzenia badań naukowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 24) wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- 25) wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- 26) organizacji imprez rekreacyjno-sportowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Na terenie miasta Gostynin znajduje się 7 użytków ekologicznych:

- użytk 294 „Dolina rzeki Skrwy Lewej na północ od jeziora Czarne” – położony na działce o nr ewid. 9117/3, powierzchnia wynosi 2,3 ha. Obszar chroni pastwisko klasy VI.
- użytk 295 „Dolina rzeki Skrwy Lewej na północ od jeziora Czarne” – położony na działce o nr ewid. 9117/3, powierzchnia wynosi 1,4 ha. Obszar chroni bagno.
- użytk 296 „Dolina rzeki Skrwy Lewej na wschód od jeziora Czarne” – położony na działce o nr ewid. 9122, powierzchnia wynosi 0,7 ha. Obszar chroni pastwisko klasy VI.

- użytek 297 „Kompleks leśny po wschodniej stronie linii kolejowej, w rejonie ośrodka OSiR” – położony na działce o nr ewid. 9123, powierzchnia wynosi 0,1 ha. Obszar chroni łąkę klasy VI.
- użytek 298 „Leśniewice” – położony na działce o nr ewid. 9162 powierzchnia wynosi 6,4 ha. Obszar chroni bagno.
- użytek 299 „Kompleks leśny po wschodniej stronie ul. Kutnowskiej, w rejonie cegielni” – położony na działce o nr ewid. 9159/2, powierzchnia wynosi 1 ha. Obszar chroni pastwisko klasy VI.
- użytek 300 „Obniżenie dolinne w Kraśnicy” – położony na działce o nr ewid. 9130, powierzchnia wynosi 0,3 ha. Obszar chroni pastwisko klasy VI.

Wszystkie ww. użytki ekologiczne znajdują się na terenie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Gostynin.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie. Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu. Zestawienie pomników przyrody na terenie miasta Gostynin znajdują się w tabeli poniżej.

Tabela 2. Pomniki przyrody znajdujące się na terenie miasta Gostynin.

<i>Lp.</i>	<i>Pomnik przyrody</i>	<i>Data utworzenia</i>	<i>Oznaczenie dziennika urzędowego, w którym zostało ogłoszony akt o utworzeniu</i>	<i>Położenie</i>
1.	Dęby Gostyńskie (3 dęby szypułkowe), obwody: 295 cm, wys. 16 m	1974-10-31	Orzeczenie Nr 546 z dn. 31.10.1974r.	dz. ewid. nr360
2.	Dąb szypułkowy, obwód: 446 cm, wys. 22 m	1983-12-27	Orzeczenie Wojewody Płockiego Nr 69 (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej z Nr 6, poz. 52 z dn. 27.12.1983)	dz. ewid. nr 2337/18
3.	Dąb szypułkowy, obwód: 358 cm, wys. 17 m	1983-12-27	Orzeczenie Wojewody Płockiego Nr 70 (Dz. Urz. Woj. Rady Narodowej Nr 6, poz. 53 z dn. 27.12.1983)	dz. ewid. nr3579

4.	Grupa drzew (3 dęby szypułkowe), obwody: 128-165 cm, wys. 17-19 m	1992-06-23	Rozporządzenie Wojewody Płockiego Nr 8/92 (Dz. Urz. Woj. Płockiego Nr 6, poz. 112 z dn. 23.02.1996)	dz. ewid. nr360
5.	Dąb szypułkowy, obwód: 355 cm, wys. 18 m	1992-06-23	Rozporządzenie Wojewody Płockiego Nr 8/92 (Dz. Urz. Woj. Płockiego Nr 6, poz. 112 z dn. 8.06.1992)	dz. ewid. nr 1152/2
6.	Grupa drzew (sosna zwyczajna, dąb szypułkowy, brzoza brodawkowata), obwody: 113-148 cm, wys. 15-17 m	1996-03-09	Rozporządzenie Wojewody Płockiego Nr 6/96 (Dz. Urz. Woj. Płockiego Nr 1, poz. 6 z dn. 23.02.1996)	dz. ewid. nr 9154
7.	Dąb szypułkowy, wys. 21 m	2004-03-03	Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego Nr 4 (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 32, poz. 981 z dn. 17.02.2004)	dz. ewid. nr 3096/7
8.	Fragment lasu z licznymi okazami bluszczu pospolitego	2007-05-31	Rozporządzenie Wojewody Mazowieckiego Nr 20 (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 89, poz. 2103 z dn. 16.05.2007)	dz. ewid. nr 9110

Korytarz ekologiczny stanowi obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów.

W granicach miasta przebiega korytarz ekologiczny migracji dużych zwierząt Lasy Włocławsko-Gostynińskie GKPN-12. Przebieg korytarza ekologicznego w granicach miasta ogranicza się swoim zasięgiem od Jeziora Czarnego przez kompleksy leśne do północnej granicy miasta.

Dla korytarzy ekologicznych obecnie obowiązujące akty prawne nie precyzują zakazów w stosunku do ich zagospodarowania.

Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Północna część miasta Gostynin pokrywa się z obszarem otuliny Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego.

Powierzchnia parku to 38 950 ha, który zlokalizowany jest na granicy województw kujawsko-pomorskiego i mazowieckiego, powierzchnia otuliny wynosi 14 195 ha.

Szczególnymi celami ochrony parku są:

1) cele ochrony wartości przyrodniczych:

a) zachowanie bogactwa ekosystemów leśnych i nieleśnych, w tym głównie jeziornych i bagiennych,

b) zachowanie różnorodności biologicznej terenu, funkcji ostojobowych, wewnętrznych i zewnętrznych powiązań ekologicznych;

2) cele ochrony wartości historycznych i kulturowych:

a) zachowanie obiektów zabytkowych i miejsc upamiętniających historię terenu,

b) zachowanie wartości kulturowych jednostek osadniczych, zwłaszcza starego budownictwa o cechach regionalnych;

3) cele ochrony walorów krajobrazowych:

a) zachowanie krajobrazu polodowcowego z urozmaiconą rzeźbą terenu, z licznymi jeziorami i terenami bagiennymi,

b) zachowanie rozległych kompleksów leśnych.

Na terenie parku krajobrazowego obowiązują zakazy określone w Rozporządzeniu 56/2005 Wojewody Mazowieckiego z dnia 17 maja 2005 r. w sprawie Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego w części położonej w województwie mazowieckim (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2005 r. Nr 120, poz. 3562).

Miasto nie znajduje się w granicach Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego, a jedynie w granicach obszaru otuliny tego parku, a zakazy obowiązujące na terenie parku nie obowiązują dla terenu otuliny. Otulina stanowi strefę ochronną graniczącą z formą ochrony przyrody i wyznaczoną indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.

Poza granicami miasta, jednak wzdłuż tych granic, wyznaczono **Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Skrwy Lewej**. Granice tej formy ochrony przyrody pokrywają się z granicami Miasta Gostynin od strony północno-zachodniej, południowo-zachodniej i wschodniej. Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Powierzchnia Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Skrwy Lewej wynosi 3422 ha i znajduje się w całości na terenie powiatu gostynińskiego. Obszar został wyznaczony w celu ochrony wyróżniających się krajobrazowo i przyrodniczo terenów o różnych typach ekosystemów.

Obecnie dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Skrwy Lewej obowiązuje Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Mazowieckiego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Skrwy Lewej (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dnia 11 sierpnia 2006 r. Nr 157, poz. 6155) zmienione Uchwałą Nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r. zmieniająca niektóre rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego dotyczące obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dnia 27 lutego 2013 r. poz. 2486).

Zgodnie z ww. rozporządzeniem i uchwałą na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Skrwy Lewej obowiązują zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Klimat akustyczny

Pod względem oddziaływania akustycznego na terenie miasta Gostynin największe znaczenie mają następujące źródła hałasu:

- transport drogowy – na terenie miasta m.in.:
 - droga krajowa nr 60 relacji Łęczyca-Ostrów Mazowiecki,
 - droga wojewódzka nr 581 relacji Gostynin-Krośniewice,
 - droga wojewódzka nr 573 relacji Nowy Duninów-Żychlin,
 - droga wojewódzka nr 265 relacji Brześć Kujawski-Gostynin,
- transport kolejowy – linia nr 33 relacji Kutno-Brodnica,
- zakłady przemysłowe.

Południowy odcinek drogi krajowej nr 60 został zaliczony do dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie, dla których istnieje obowiązek sporządzania strategicznych map hałasu. Średnioroczne natężenie ruchu wynosi powyżej 8 000 pojazdów/dobę. Dla przedmiotowego odcinka nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w porze dnia (L_{DWN}) i nocy (L_N) na terenach chronionych akustycznie. Dla powiatu gostynińskiego stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów w miejscowościach Bolesławów, Lisica, Rogożewek, Sieraków, Sierakówek, Stefanów od drogi krajowej nr 60 oraz w miejscowościach Jastrzębia i Pomorzanki od autostrady A1.

Zgodnie z *Oceną stanu akustycznego środowiska na terenie województwa mazowieckiego w roku 2020* na terenie Gostynina wykonywano pomiary hałasu drogowego w 4 punktach pomiarowych:

1. przy ul. Płockiej na terenie na terenie Szkoły Podstawowej nr 3 im. Obrońców Westerplatte w Gostyninie (fragment drogi gminnej 140192W), tereny chronione akustycznie stanowią zabudowę mieszkaniowo-usługową oraz tereny szkół,
2. przy ul. Bierzewickiej, na terenie Państwowej Straży Pożarnej (fragment drogi wojewódzkiej nr 573), tereny chronione akustycznie stanowią zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,

3. przy ul. Floriańskiej (droga gminna nr 140173W), tereny chronione akustycznie stanowią zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługową,
4. przy ul. Kowalskiej, na terenie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Jana Pawła II w Gostyninie (droga wojewódzka nr 265), tereny chronione akustycznie to tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej.

W punkcie pomiarowym przy ul. Płockiej dokonywano pomiarów o charakterze długookresowym (wykonano 15 pomiarów od maja do października 2020 r.). Wskaźniki długookresowe wskazują na przekroczenie poziomów dopuszczalnych o 3,6 dB w dla poziomu dobowego oraz o 0,4 dla poziomu nocy.

W pozostałych punktach dokonywano pomiarów krótkookresowych (jednorazowych). Dla punktów pomiarowych przy ul. Bierzewieckiej i Floriańskiej nie stwierdzono przekroczeń, zaś dla ul Kowalskiej stwierdzono przekroczenia zarówno da pory dnia, jak i nocy.

W pozostałych latach, dla których dostępne są opracowania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, nie przeprowadzano pomiarów na terenie Gostynina.

W odniesieniu do linii kolejowej nr 33 relacji Kutno-Brodnica przedmiotowa linia nie stanowi linii kolejowej, po której przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie – zgodnie ze *Strategiczną mapą hałasu dla odcinków linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie - województwo mazowieckie - PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.* Oznacza to, że dobowe natężenie ruchu jest mniejsze niż 83 pociągów na dobę.

Stan powietrza atmosferycznego

Zgodnie z *Roczną oceną jakości powietrza atmosferycznego w województwie mazowieckim, raport wojewódzki za rok 2023* głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza jest emisja antropogeniczna. W zakresie pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu największy udział stanowi emisja pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), w zakresie tlenków azotu jest to emisja z transportu (emisja liniowa), w odniesieniu do tlenków siarki największa emisja pochodzi z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Udział w stężeniach zanieczyszczeń w powietrzu na obszarze województwa ma również napływ emisji z obszaru Polski oraz Europy.

Istotnym źródłem emisji w województwie mazowieckim jest transport drogowy, który wpływa na stężenia zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów

powstają głównie w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni dróg oraz unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg, natomiast tlenki azotu są emitowane z rur wydechowych. Transport drogowy ma znaczący udział w emisji całkowitej tlenków azotu (NO_x) w województwie mazowieckim.

Przemysł zlokalizowany na obszarze województwa mazowieckiego to głównie przemysł: energetyczny, chemiczny, spożywczy, maszynowy oraz przemysł petrochemiczny. Natomiast ze względu na dużą wysokość kominów zanieczyszczenia eksportowane są w znacznym stopniu poza granice województwa. Największe emisje pochodzące z sektora przemysłowego występują w Płocku, w rejonie zlokalizowanej w północno-zachodniej części miasta strefy przemysłowej, a także w miejscowości Świerże Górne koło Kozienic oraz w Ostrołęce, gdzie zlokalizowane są elektrownie. Znaczący udział w emisji punktowej mają również elektrociepłownie zlokalizowane na terenie całego województwa. Ze źródeł punktowych emitowane są głównie tlenki siarki (SO_x) oraz tlenki azotu (NO_x).

Do lokalnych źródeł emisji zanieczyszczeń zalicza się emisję komunalno-bytową tzw. „niską emisję”, która pochodzi z domów ogrzewanych indywidualnie paliwami stałymi. Sektor ten odpowiada głównie za emisję pyłu PM_{10} i $\text{PM}_{2,5}$ oraz benzo(a)pirenu.

W ramach rocznych ocen stanu jakości powietrza atmosferycznego dla terenów województw dokonuje się pomiarów następujących substancji:

- pod kątem spełnienia kryteriów w celu ochrony zdrowia ludzi: dwutlenek siarki (SO_2), dwutlenek azotu (NO_2), tlenek węgla (CO), benzen (C_6H_6), ozon (O_3), pył zawieszony PM_{10} , pył zawieszony $\text{PM}_{2,5}$, ołów (Pb) w pyłe zawieszonym PM_{10} , arsen (As) w pyłe zawieszonym PM_{10} , kadm (Cd) w pyłe zawieszonym PM_{10} , nikiel (Ni) w pyłe zawieszonym PM_{10} , benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe zawieszonym PM_{10} ,
- pod kątem spełnienia kryteriów w celu ochrony roślin: dwutlenek siarki (SO_2), tlenki azotu (NO_x), ozon (O_3).

Ze względu na ochronę zdrowia Gostynin znajduje się w obszarze przekroczeń ozonu poziomu celu długoterminowego, który powinien zostać osiągnięty do roku 2020. Liczba dni z przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu wyniosła do 10 dni. Problem przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu dotyczy większości województwa mazowieckiego tj. ok. 89% powierzchni, która jest zamieszkiwana przez 96% mieszkańców. Ze względu na ochronę roślin również Gostynin znajduje się w obszarze przekroczeń ozonu poziomu długoterminowego. Jako przyczynę przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu wskazuje się: występowanie w okresie wiosenno-letnim warunków meteorologicznych sprzyjających formowaniu się ozonu w powietrzu (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie)

oraz napływ mas powietrza zanieczyszczonych ozonem i substancjami stanowiącymi tzw. prekursorzy ozonu z terenów zurbanizowanych województwa oraz spoza granic województwa i kraju.

Dla pozostałych analizowanych zanieczyszczeń nie stwierdzono przekroczeń. Na przestrzeni ostatnich lat jakość powietrza ulega poprawie – rok 2023 jest pierwszym rokiem, w którym dotrzymany został poziom docelowy pyłu zawieszonego PM₁₀ i benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe zawieszonym PM₁₀ dla terenu całego województwa.

W ostatnim dziesięcioleciu można zauważyć stopniową poprawę jakości powietrza zwłaszcza w odniesieniu do zanieczyszczeń pyłowych, co jest wypadkową działań na rzecz ochrony powietrza wynikających m.in. z realizacji programu ochrony powietrza (POP) dla województwa mazowieckiego i uchwały antysmogowej oraz bardzo korzystnych warunków meteorologicznych. Ciepłe, w porównaniu do wielolecia, miesiące zimowe skutkowały mniejszymi emisjami zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza z indywidualnych źródeł grzewczych. Jednocześnie, wystąpienie w miesiącach zimowych (styczeń-luty oraz grudzień) opadów przewyższających normy wieloletnie oraz częstsze występowanie okresów wietrznych, skutkowało niższymi niż w latach wcześniejszych stężeniami zanieczyszczeń.

4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Brak obowiązującego planu ogólnego po 30 czerwca 2026 r. znacząco zahamuje jakikolwiek rozwój i zabudowę terenów miasta. Nie będzie możliwe wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz uchwalanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ewentualna zabudowa i zmiana zagospodarowania terenu możliwa będzie na podstawie obecnie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydanych w przeszłości.

Powyższe oznacza, że uchwalenie planu ogólnego jest zadaniem priorytetowym gmin, aby zapewnić jakiekolwiek działania i rozwój gminy, w tym stanowić nadal atrakcyjne miejsce dla mieszkańców.

Jednocześnie należy wskazać, że celem planu ogólnego jest wprowadzenie ładu przestrzennego poprzez zapobieganie chaotycznemu i niekontrolowanemu rozwojowi zabudowy. Wprowadzenie planu ogólnego pozwoli na racjonalne planowanie infrastruktury technicznej i instalacji służących ochronie środowiska oraz realizowanie projektów proekologicznych np. z zakresu odnawialnych źródeł energii.

5. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Wśród istniejących problemów ochrony środowiska na terenie miasta Gostynin wskazać należy:

- stan jakościowy wód powierzchniowych – rzeki Skrwa Lewa, Osetnica i Rakutówka charakteryzują się złym stanem jakościowym, co jest wynikiem występujących presji antropogenicznych,
- zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w wyniku ruchu drogowego, indywidualnych źródeł ogrzewania, zakładów produkcyjnych, gospodarstw rolnych na terenie okalającej miasto gminy wiejskiej Gostynin,
- hałas komunikacyjny drogowy i kolejowy,
- niekorzystne zmiany przyrodnicze – nadmierne użytkowanie turystyczne rezerwatów przyrody, obecność gatunków obcych w siedliskach leśnych (neofityzacja), występowanie kornika ostrozębnego w rezerwacie Drzewce.

Opracowywany dokument odnosi się do obszaru położonego w jednostce administracyjnej zurbanizowanej, gdzie dokonano już przekształcenia środowiska. Tereny niezagospodarowane stanowią tereny leśne, rolne, łąkowe, nieużytków oraz pasy tereny towarzyszące ciekom. Podczas sporządzania planu ogólnego uwzględniono istniejące uwarunkowania środowiskowe, w tym najistotniejsze problemy środowiskowe. Ustalenia planu ogólnego przyczynią się do minimalizacji negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko oraz pozwolą wykorzystać przestrzeń w sposób optymalny z jednoczesnym poszanowaniem obszarów najcenniejszych przyrodniczo.

6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Poniżej omówiono wybrane dokumenty strategiczne szczebla międzynarodowego, wspólnotowego i krajowego dotyczące ochrony środowiska.

Europejska Konwencja Krajobrazowa została sporządzona we Florencji 20 października 2000 r., przez Polskę została ratyfikowana 27 września 2004 r., a weszła w życie 1 stycznia 2005 r. Celem dokumentu jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej. Krajobraz został

potraktowany jako ważny element życia ludzi zamieszkujących w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również odznaczających się wyjątkowym pięknem, dlatego swoim zasięgiem obejmuje terytorium całej Polski.

Działania stanowiące podstawę realizacji konwencji:

- prawne uznanie krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi;
- ustanowienie procedur udziału społeczeństwa w procesach planowania i zarządzania krajobrazem;
- uwzględnienie kwestii krajobrazowych we wszelkich działaniach związanych z zarządzaniem przestrzenią.

Zapisy konwencji zobowiązały kraje do identyfikacji, charakterystyki oraz oceny krajobrazów, określenia dla nich celów jakości, a także podnoszenia świadomości społecznej oraz współpracy transgranicznej.

Na gruncie prawa krajowego w zakresie krajobrazu weszła w życie ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r., poz. 774 ze zm.), która nakazała sporządzenie audytów krajobrazowych dla poszczególnych województw. Audyt krajobrazowy województwa mazowieckiego został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 48/24 z dnia 26 marca 2024 r., a jego zapisy i rekomendacje zostały uwzględniono w projekcie planu ogólnego miasta Gostynin,

8. Program działań na rzecz ochrony środowiska stanowi podstawę polityki ochrony środowiska Unii Europejskiej i obowiązuje od 2 maja 2022 r. Program wyznacza ramy polityki i działań środowiskowych do 2030 r. oraz ma przyspieszyć ekologiczną transformację w sposób sprawiedliwy i różnorodny. Celem długofalowym do 2050 r. jest dobra jakość życia uwzględniająca ograniczenia naszej planety.

Program wyznaczył sześć obszarów priorytetowych:

1. osiągnięcie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz neutralności klimatycznej do 2050 r.;
2. wzmocnienie zdolności przystosowawczych, zwiększenie odporności i zmniejszenie podatności na zmianę klimatu;
3. dążenie do modelu regeneracyjnego wzrostu, uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów i degradacji środowiska oraz przyspieszenie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym;

4. osiągnięcie zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, oraz ochrona zdrowia i dobrostanu Europejczyków;
5. ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej oraz wzmocnienie kapitału naturalnego (zwłaszcza powietrza, wody, gleby oraz ekosystemów leśnych, słodkowodnych, podmokłych i morskich).
6. redukcja presji na środowisko i klimat związanej z produkcją i konsumpcją (zwłaszcza w dziedzinie energii, rozwoju przemysłowego, mieszkalnictwa i infrastruktury, mobilności i systemu żywnościowego)

Osiągnięcie ww. celów będzie możliwe poprzez zmniejszenie śladu materiałowego i konsumpcyjnego UE, wzmocnienie zachęt korzystnych dla środowiska, stopniowe wycofywanie dotacji szkodliwych dla środowiska, zwłaszcza dopłat do paliw kopalnych.

Europejski Zielony Ład to unijna strategia wzrostu, która została rozpoczęta w 2019r. w celu przeprowadzenia transformacji ekologicznej oraz osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. Dokument wskazuje, że przeciwdziałanie zmianie klimatu wiąże się z działaniami we wszystkich sektorach gospodarki, w tym dotyczy energetyki, transportu, przemysłu, rolnictwa, zrównoważonego finansowania.

Kluczowe cele to:

- osiągnięcie neutralności klimatycznej,
- wprowadzenie modelu gospodarczego w formie gospodarki obiegu zamkniętego, gdzie położony będzie nacisk na naprawę i recykling,
- zrównoważony i energooszczędny przemysł,
- odbudowa przyrody i eliminacja zanieczyszczeń,
- zrównoważone i ekologiczne rolnictwo,
- sprawiedliwość i równość klimatyczna.

Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej to dokument przyjęty 16 lipca 2019 r. stanowiący strategię w celu osiągnięcia bezpieczeństwa ekologicznego oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Cele i kierunki określone to:

- Cel: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:
 - Kierunki interwencji: zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb; przeciwdziałanie zagrożeniom

środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej;

- Cel: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:
 - Kierunki interwencji: zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu; wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej; gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa; wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT;
- Cel: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych:
 - Kierunki interwencji: przeciwdziałanie zmianom klimatu; adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;
- Cel: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa:
 - Kierunki interwencji: edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji;
- Cel: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska:
 - Kierunki interwencji: usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 został przyjęty w 2013 r. przez Radę Ministrów. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 (SPA 2020), który stanowi pierwszy polski dokument strategiczny bezpośrednio dotyczący kwestii adaptacji, która obok mitygacji, stanowi podstawę polityki klimatycznej.

Głównym celem Planu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. W dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka,

budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża.

Działania te, podejmowane mają być przez podmioty publiczne oraz prywatne, będą dokonywane poprzez realizację polityk, inwestycje w infrastrukturę oraz rozwój technologii. Obejmują one zarówno przedsięwzięcia techniczne, takie jak np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodziami.

Biorąc pod uwagę przywołane powyżej dokumenty strategiczne szczebla krajowego, wspólnotowego i międzynarodowego należy wskazać, że projekt planu ogólnego miasta Gostynin jest z nimi zgodny oraz stanowić będzie uzupełnienie celów stawianych przez te dokumenty na poziomie lokalnym. Przyjęcie projektu planu ogólnego pozwoli na racjonalne wykorzystanie przestrzeni z uwzględnieniem warunków środowiska oraz problemów związanych z jego ochroną.

7. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Oddziaływanie na ludzi

Przewiduje się, że sporządzenie planu ogólnego oraz jego przyjęcie w zaproponowanej formie pozytywnie wpłynie na ludność, w szczególności na mieszkańców przedmiotowego terenu oraz właścicieli poszczególnych nieruchomości. Przyjęcie planu ogólnego umożliwi dalsze zagospodarowanie terenów miasta w sposób zrównoważony i z zachowaniem ładu przestrzennego. Jednocześnie przyjęcie planu ogólnego w perspektywie długotrwałej będzie przeciwdziałać konfliktom społecznym, które mogą się pojawiać w przypadku zagospodarowania przestrzeni w sposób chaotyczny, nagły i nieprzemyślany. Przewiduje się, że wystąpią oddziaływania pozytywne o charakterze pośrednim, bezpośrednim, stałym, długoterminowym.

Oddziaływanie na zwierzęta, rośliny, różnorodność biologiczną, formy ochrony przyrody, korytarze ekologiczne,

W zakresie oddziaływania na elementy środowiska przyrodniczego przewiduje się, że ustalenia przedmiotowego planu ogólnego pozwolą na utrzymanie skutków działalności człowieka na zbliżonym poziomie do obecnego. Wyznaczone strefy planistyczne w projekcie planu ogólnego dla miasta Gostynina stanowią w głównej mierze potwierdzenie istniejącego stanu zagospodarowania terenu. Wprowadzenie w planie ogólnym wskaźników minimalnych powierzchni biologicznie czynnej pozwoli na utrzymanie płatów roślinności w poszczególnych strefach planistycznych, co stworzy swoistą mozaikę przestrzeni z dużym udziałem zieleni. Powierzchnie biologicznie czynne będą mogły zostać zagospodarowane jako zielenie nieurządzona, która podlegać będzie sukcesji wtórnej, gdzie występować będą gatunki roślin samorzutnie pojawiające się na terenach ruderalnych. Powierzchnie te będą mogły być również zagospodarowane jako zielenie urządzona w formie kompozycji nasadzeń drzew i krzewów czy np. łąki kwietne. W tym zakresie przewiduje się pozytywny wpływ ustaleń projektu planu ogólnego pozwalający na utrzymanie wysokiego udziału roślinności w przestrzeni miasta oraz utrzymaniu różnorodności biologicznej. Płaty roślinności będą mogły być wykorzystywane przez zwierzęta z różnych grup systematycznych (bezkręgowce, drobne ssaki, ptaki).

W zakresie obszarowych form ochrony przyrody na terenie miasta Gostynin wyznaczono 3 rezerваты przyrody oraz 7 użytków ekologicznych.

Rezerwat przyrody Dybanka został objęty otwartą strefą planistyczną o oznaczeniu 7SO. Rezerwat przyrody Drzewce został objęty otwartymi strefami planistycznymi o oznaczeniach 27SO i 29SO. Rezerwat przyrody Osetnica został objęty otwartą strefą planistyczną o oznaczeniu 26SO. W celu ochrony terenu rezerwatów przyrody minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wskazano jako 100%, co jest równoznaczne z wykluczeniem realizacji jakiegokolwiek zabudowy. Zaproponowane strefy planistyczne nie naruszają zakazów określonych w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.) oraz ustaleń wynikających z zarządzeń przyjętych dla każdego z ww. rezerwatów.

Użytki ekologiczne zostały również objęte otwartymi strefami planistycznymi (9SO, 14SO, 17SO, 100SO). Przebiegający przez północną część miasta korytarz ekologiczny również został objęty w większości strefą planistyczną otwartą o oznaczeniach 9SO, 10SO, 103SO. W granicach korytarza ekologicznego wyznaczono również inne strefy: komunikacyjne (9SK), wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednogodzinną (88SJ, 89SJ), zieleni i rekreacji (8SN), wielofunkcyjne z zabudową wielorodzinną (8SW, 20SW), usługową

(13SU), gospodarcze (7SP, 13SP, 15SP). Powyższe strefy zostały wyznaczone jako potwierdzenie stanu istniejącego lub w celu umożliwienia rozbudowy istniejącego zagospodarowania terenu. Biorąc pod uwagę przebieg korytarza ekologicznego oraz charakter i lokalizację stref planistycznych nie przewiduje wystąpienia zagrożenia migracji zwierząt.

Dodatkowo należy wskazać, że tereny rezerwatów i użytków ekologicznych nie znajdują się w granicach obszaru uzupełnienia zabudowy, a więc każda zmiana zagospodarowania terenu tych obszarów wymagać będzie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Podsumowując należy wskazać, że zapisy planu ogólnego zabezpieczają interesy ochrony środowiska obowiązujących cennych przyrodniczo obszarów.

W kontekście pomników przyrody z uwagi na ich punktowy charakter nie przewiduje się zagrożenia dla ich stanu zachowania, pomimo objęcia ich różnymi strefami planistycznymi. Zagrożeniem dla pomników przyrody mogą być jedynie prowadzone ewentualne prace budowlane związane z realizacją nowej zabudowy lub modernizacją i rozbudową istniejącej. W takich przypadkach podmioty odpowiedzialne za ich przeprowadzenie są zobowiązane do prowadzenia prac w sposób uniemożliwiający uszkodzenie pnia i bryły korzeniowej poprzez właściwą organizację placu i zaplecza budowy, a w przypadku takiej konieczności wykonanie stosowanych zabezpieczeń w formie wygradzeń pomników przyrody czy odeskowań pni drzew.

Teren miasta znajdujący się w granicach otuliny Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego stanowi teren lasów i został objęty strefą planistyczną otwartą (9SO, 10SO) oraz strefą komunikacyjną (9SK) w zakresie istniejącej drogi. Nie przewiduje się zmiany zagospodarowania przedmiotowego terenu.

Oddziaływanie na wodę

Proponowane zagospodarowanie terenu pozytywnie wpłynie na ochronę wód podziemnych i powierzchniowych w zakresie ich ilości i jakości. Ustalone planowanie przestrzenne i wyznaczenie stref pod zabudowę mieszkaniową, która wiąże się z zapotrzebowaniem na wodę oraz produkcją ścieków socjalno-bytowych pozwoli na rozsądne zaplanowanie zadań własnych gminy, do których należy rozwój infrastruktury wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej. Taka sama sytuacja dotyczy każdego charakteru zabudowy, gdzie konieczne jest zapewnienie wody oraz odbiór i zagospodarowanie ścieków np. usług, handlu, przemysłu.

Należy wskazać, że jakości wód powierzchniowych na terenie miasta Gostynin od wielu lat jest obszarem problemowym. Realizacja rzeczywistej zabudowy w granicach wyznaczonych stref planistycznych powinna się wiązać z rozbudową sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej. Powyższe umożliwi w sposób kontrolowany zapewnienie wody spełniającej wymagania dla spożycia przez ludzi, racjonalne i oszczędne jej wykorzystanie oraz zagwarantuje odbiór, oczyszczenie i odprowadzenie strumienia ścieków w sposób bezpieczny dla środowiska.

W przypadku zagospodarowania wód opadowych i deszczowych, które powinny być podczyszczane poprzez separator substancji ropopochodnych i osadnik – dotyczy wód mających kontakt z ruchem pojazdów, a więc ciągów komunikacyjnych dróg, parkingów, placów manewrowych, Wody opadowe i roztopowe powinny być odprowadzane do miejskiej sieci kanalizacji deszczowej lub preferowane powinny być indywidualne systemu retencyjno-rozsączające w ramach osiedli mieszkaniowych, kompleksów handlowo-usługowych, zakładów przemysłowych.

Oddziaływanie na powietrze

Uciążliwości w zakresie emisji pyłów i gazów mogą wystąpić w fazie budowy poszczególnych obiektów i będą one związane z pracami budowlanymi i konstrukcyjno-montażowymi (m.in. wykopy, wzmożony ruch pojazdów, szczególnie ciężarowych), bądź w projektowanych strefach gospodarczych, handlu, usług i zabudowy mieszkaniowej. Z tego względu należy zawrzeć odpowiednie zapisy ograniczające emisję przy sporządzaniu planów miejscowych dla tych terenów. Dodatkowo plan ogólny dopuszcza na terenie miasta lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii, co przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń w wyniku spalania paliw konwencjonalnych.

Nowe źródła emisji substancji do powietrza powinny zostać projektowane z uwzględnieniem Uchwały nr 204/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 21 listopada 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13001).

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Wyznaczone strefy planistyczne zostały zaplanowane z poszanowaniem gruntów leśnych oraz rolnych o najwyższej produktywności. Obszary te zostały wyznaczone jako strefa otwarta, która stanowi najodpowiedniejszą strefę planistyczną dla tego typu terenów. Tereny pod zabudowę mieszkaniową, przemysłową, usługową, handlu zostały wyznaczone jako

kontynuacja i uzupełnienie istniejącego zagospodarowania i skupia się głównie po wschodniej stronie miasta. W miejscach tych nowa zabudowa terenów obecnie nieużytkowanych i rolnych będzie skutkować zajęciem powierzchni terenu i bezpośrednim oddziaływaniem związanym z przeprowadzeniem lokalnych prac budowlanych oraz zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej w wyniku posadowienia nowej zabudowy, fundamentowania. Istotną ingerencją w warunki gruntowe może być ewentualna realizacja kondygnacji podziemnych, dlatego należy rozważyć zastrzeżenie na etapie sporządzania miejscowego planu lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy, że ich budowa nie może doprowadzać do destabilizacji stosunków wodnych lub niekorzystnego oddziaływania na stateczność gruntów.

Wskazane jest, aby na etapie projektu budowlanego wykonywać badania geotechniczne pozwalające na szczegółowe rozpoznanie lokalnych warunków gruntowo-wodnych. Podczas zabudowy terenów konieczne jest również uwzględnienie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, które powinny zostać wyłączone z zabudowy.

Przekształcenie terenu będzie miało charakter miejscowy ograniczony do terenu zainwestowania, jednak charakter oddziaływań będzie stały, długotrwały, bezpośredni.

Oddziaływanie na krajobraz

Przyjęcie projekt planu ogólnego w swoim zakresie wpłynie pozytywnie na krajobraz, ponieważ pozwoli na kształtowanie przestrzeni w uwzględnieniu naturalnych uwarunkowań terenu, w szczególności rzeźby terenu oraz istniejącego krajobrazu o charakterze kulturowym. Ponadto podczas wyznaczania stref planistycznych oraz standardów urbanistycznych uwzględniono rekomendacje wynikające z Audytu krajobrazowego województwa mazowieckiego, który został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 48/24 z dnia 26 marca 2024 r.

Na terenie miasta Gostynin wyznaczone zostały 3 obszary jako krajobrazy priorytetowe.

- krajobraz o kodzie 14-315.36-045 zlokalizowany w kierunku zachodnim od centrum miasta, obejmujący swym zasięgiem rezerwat Dybanka oraz tereny położone na północ od rezerwatu – tereny te objęto strefami planistycznymi: otwartą (5SO, 7SO, 8SO, 20SO, 27SO), zieleni i rekreacji (3SN, 4SN, 5SN, 6SN, 11SN, 12SN, 13SN, 14SN, 26SN, 27SN,), wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (9SJ, 13SJ, 16SJ, 17SJ, 21SJ, 22SJ, 29SJ, 31SJ), wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (4SW, 5SW, 10SW, 17SW, 19SW), usługową (6SU, 30SU), gospodarczą (4SP, 5SP, 10SP), komunikacyjną (5SK, 7SK, 10SK),

- krajobraz o kodzie 14-315.36-054 zlokalizowany w północno-zachodniej części miasta – tereny te objęto strefami planistycznymi: otwartą (9SO) i infrastrukturalną (9SI),
- krajobraz o kodzie 14-315.36-034 zlokalizowany w obrębie rozległych lasów i terenów sąsiednich w północnej i wschodniej części miasta – tereny te objęto strefami planistycznymi: otwartą (9SO, 10SO, 13SO, 23SO, 100SO, 103SO, 104SO), zieleni i rekreacji (1SN, 7SN, 8SN, 9SN, 15SN, 16SN, 17SN), komunikacyjną (2SK, 3SK, 5SK, 6SK, 9SK), cmentarzy (2SC), gospodarczą (4SP, 8SP, 13SP, 15S.), usługową (13SU, 15SU), infrastrukturalną (4SI, 9SI), wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (18SJ, 19SJ, 20SJ, 26SJ, 37SJ, 54SJ, 55SJ, 59SJ, 60SJ), wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (9SW, 20SW).

W odniesieniu do wyznaczonych ww. stref planistycznych w granicach krajobrazów priorytetowych stanowią one w większości potwierdzenie istniejącego stanu i istniejącej zabudowy. Wyjątek stanowią wyznaczone strefy: 13SU jako nowa strefa usługowa oraz część strefy 8SP stanowiąca teren przeznaczony pod perspektywy rozwoju istniejącej zabudowy o charakterze przemysłowym. Celem przedmiotowego wyznaczenia jest skupienie zabudowy przemysłowej w części wschodniej miasta i ograniczenie wyznaczenia innych terenów, w innych miejscach pod prowadzenie działalności gospodarczych.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że zagospodarowanie terenu większości miasta (w tym ww. strefy 13SU oraz nowych terenów niezabudowanych w granicach strefy 8SP) będzie mogło odbywać się jedynie na podstawie szczegółowych zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które mogą zawierać rekomendacje w zakresie form architektonicznych, kolorystyki, charakteru i parametrów zabudowy.

Przewiduje się wystąpienie pozytywnych oddziaływań o charakterze stałym, długotrwałym i bezpośrednim.

Oddziaływanie na klimat

W zakresie oddziaływania na klimat przewiduje się utrzymanie istniejących oddziaływań na zbliżonym poziomie. W ostatnich latach dla terenów miejskich charakterystyczne jest występowanie miejskich wysp ciepła, czyli zjawiska klimatycznego polegającego na występowaniu wyższej temperatury powietrza w mieście w porównaniu z terenami otaczającymi miasto. Ich powstawanie jest wynikiem struktury funkcjonalno-przestrzennej – nagromadzenia powierzchni sztucznych, niewielkiego udziału terenów zieleni miejskiej oraz osłabionego przewietrzania.

Wskazanie obligatoryjnie w planie ogólnym minimalnych powierzchni biologicznie czynnych dla poszczególnych stref planistycznych stanowić będzie równocześnie działanie minimalizujące występowania wyższych temperatur na terenach zabudowanych.

Oddziaływanie na zasoby naturalne

Pod względem zasobów naturalnych na terenie miasta Gostynin zlokalizowane jest jedno złożę węgla brunatnego, którego zasoby określono jako pozabilansowe, a więc nie nadające się do eksploatacji z uwagi na niespełnienie wymagań przemysłu. Ponadto złożę zlokalizowane jest na terenie miasta, częściowo zabudowanym i zagospodarowanym.

W związku z powyższym w granicach miasta nie wyznaczono strefy górnictwa, która umożliwiałaby eksploatację zasobów naturalnych. W związku powyższym nie przewiduje się jakichkolwiek oddziaływań względem zasobów naturalnych.

Oddziaływanie na zabytki

Na terenie miasta znajduje się 60 obiektów wpisanych do ewidencji zabytków, a 8 z nich stanowi zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków. Zapisy planu ogólnego odnoszą się do zabytków nieruchomych i archeologicznych poprzez wyznaczenie stref urbanistycznych oraz ustalenie wskaźników zabudowy. Realizacja ustaleń projektu planu ogólnego powinna przyczynić się do poprawienia walorów krajobrazowych miejsca, a przez to do wzrostu jej atrakcyjności.

Obszar zwartej zabudowy miasta został objęty obszarem zabudowy śródmiejskiej z uwagi na koncentrację historycznej zabudowy pierzejowej oraz wpis przedmiotowej zabudowy jako układu urbanistycznego do rejestru zabytków.

Oddziaływanie na dobra materialne

Zapisane w projekcie planu ogólnego strefy planistyczne nie powinny powodować uciążliwości i oddziaływać na nieruchomości sąsiednie, przez co zapewniony zostanie rozwój z poszanowaniem zasad kształtowania ładu przestrzennego i wartości historycznych. Przewiduje się, że wyznaczone strefy planistyczne będą stymulować rozwój miasta oraz pozytywnie wpływać na możliwości inwestycyjne. Ponadto uchwalenie zaproponowanego planu ogólnego pozwoli na racjonalne zaplanowanie zadań własnych gminy z zakresu infrastruktury np. remontu i budowy dróg oraz sieci uzbrojenia terenu, co pośrednio przyczyni się do utrzymania nieruchomości w dobrym stanie.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

Stan funkcjonowania środowiska przyrodniczego przy obecnym stanie zagospodarowania miasta Gostynin jest dobry. Zapisy projektu planu ogólnego zapewniają ograniczenie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko istniejących i projektowanych funkcji. Planowany rozwój terenów zabudowanych uwzględnia rozwój infrastruktury technicznej, która pozwoli na zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej na terenach zurbanizowanych, a zapisy dotyczące ochrony zasobów środowiska przyrodniczego są wystarczające, aby niwelować wszelkie negatywne skutki wprowadzanej zabudowy. Dodatkowo uchwalenie planu ogólnego umożliwi realizację również inwestycji służących ochronie środowiska np. realizacji projektów odnawialnych źródeł energii.

Realizacja ustaleń planu ogólnego, przy odpowiednich w późniejszym etapie procesie planistycznym, nie powinna spowodować istotnego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze obszarów objętych ochroną, wynikających z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W planie ogólnym zawarto wytyczne dla projektantów sporządzających miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i organu wydającego decyzje o warunkach zabudowy określające dopuszczalny zakres i ograniczenia zmian w przeznaczeniu terenów.

9. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy - biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Zaproponowane w projekcie planu ogólnego strefy planistyczne będą mieć wpływ na obszary z nim sąsiadujące oraz niosą za sobą pewne skutki dla środowiska przyrodniczego, choć rozwiązania zawarte w planie dążą do ograniczenia negatywnych skutków przyjętych rozwiązań.

Możliwe rozwiązania alternatywne zostały przeanalizowane na etapie sporządzania projektu dokumentu, w tym również po analizie wniosków o zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

Zaproponowane rozwiązanie w opracowywanym projekcie należy uznać za najkorzystniejsze i zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju. Jednocześnie należy wskazać, że projekt planu ogólnego został sporządzony na bazie obowiązujących uwarunkowań i kierunków wynikających ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto analizowany projekt planu ogólnego jest wynikiem szczegółowych analiz urbanistycznych uwzględniających wnioski i rekomendacje władz gminy, instytucji oraz mieszkańców.

10. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Biorąc pod uwagę położenie miasta Gostynin w centralnej części Polski, w znacznej odległości od granic kraju oraz lokalny charakter planowanego zagospodarowania terenu nie przewiduje się wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko w związku z realizacją założeń projektu planu ogólnego.

11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji zapisów planu ogólnego w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania nastąpi po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydaniu pierwszych decyzji ustalających warunki zabudowy, które powstaną w oparciu o opracowywany dokument. Wynika to z faktu, iż plan ogólny stanowi dokument prawa miejscowego – jednak wyłącznie na jego podstawie nie mogą być wydawane pozwolenia na budowę. Przyjęcie proponowanego dokumentu planu ogólnego nie wywołuje rzeczywistych skutków w omawianej przestrzeni, a jedynie jest etapem wstępnym określenia przeznaczenia przestrzeni.

Ocena skutków przyjęcia omawianego dokumentu planistycznego w zakresie oddziaływania na elementy środowiska przyrodniczego odbywać się będzie w ramach prowadzonego Państwowego Monitoringu Środowiska przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska i Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska. Ocenie podlega m.in. stan powietrza atmosferycznego, ilość i jakość wód powierzchniowych i podziemnych, klimat akustyczny.

Dodatkowe analizy skutków uchwalenia planu ogólnego przedstawiane będą w ramach dokumentów szczebla gminnego np. rocznych raportach o stanie gminy, prowadzonych ewidencjach. Społeczne następstwa wejścia w życie planu ogólnego będą mogły być

weryfikowane w ramach konsultacji społecznych, bieżącej analizy wniosków w zakresie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ankiet.

12. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu planu ogólnego Miasta Gostynin, sporządzanego na podstawie uchwały Nr 497/LXXII/2024 Rady Miejskiej w Gostyninie z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Gostynina. Nowy dokument planistyczny zastąpi obowiązujące do tej pory studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz stanowić będzie podstawę do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Teren miasta Gostynina został podzielony na 11 stref planistycznych:

1. SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
2. SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
3. SU – strefa usługowa,
4. SH – strefa handlu wielkopowierzchniowego,
5. SP – strefa gospodarcza,
6. SR – strefa produkcji rolniczej,
7. SI – strefa infrastrukturalna,
8. SN – strefa zieleni i rekreacji,
9. SC – strefa cmentarz,
10. SO – strefa otwarta,
11. SK – strefa komunikacyjna.

Dodatkowo zostały wyznaczone obszary uzupełnienia zabudowy, gdzie możliwe będzie uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz obszar zabudowy śródmiejskiej jako zwarta zabudowa miejska o walorach historycznych.

Miasto Gostynin położone jest w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie gostynińskim. Powierzchnia miasta wynosi 3 239 ha, zaś liczba ludności to 16 990 mieszkańców.

Miasto położone jest na terenie 3 mezoregionów: Kotliny Płockiej, Pojezierza Kujawskiego i Równiny Kutnowskiej. Rzeźba terenu miasta, mimo jego niewielkiej powierzchni, jest dość zróżnicowana – wysokości bezwzględne terenu miasta zawierają się od ok. 70 -120 m n.p.m. Rzeźba terenu jest młodo glacialna, stanowi tarasy pradolinne erozyjne,

rynny subglacjalne, równiny torfowe, sandrowe i wodnolodowcowe, oz gostyniński, wysoczyzny morenowe faliste. Na terenie miasta znajduje się jedno złoże węgla brunatnego, które nie jest przeznaczone do eksploatacji z uwagi na nieprzydatność przemysłową surowca.

Przez miasto przebiegają 3 ciek: Skrwa Lewa, Osetnica i Rakutówka. Ponadto w granicach miasta licznie występują jeziora i zbiorniki wodne.

Na terenie miasta znajdują się: 3 rezerwaty przyrody Drzewce, Dybanka i Osetnica, 7 użytków ekologicznych, 8 pomników przyrody oraz otulina Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego. Ponadto przez północną część miasta przebiega korytarz ekologiczny migracji dużych ssaków Lasy Włocławsko-Gostynińskie GKPnC-12.

Przedmiotowa prognoza wskazuje przewidywane skutki środowiskowe związane z przyjęciem projektu planu ogólnego w zaproponowanym kształcie. Pod względem oddziaływania na ludzi przewiduje się, że przyjęcie planu ogólnego wywoła pozytywne skutki z uwagi na umożliwienie dalszego rozwoju miasta w sposób przemyślany.

W zakresie oddziaływania na elementy środowiska przyrodniczego oraz wyznaczone formy ochrony przyrody przewiduje się wystąpienie oddziaływań na zbliżonym poziomie do obecnego. Dużą część miasta została objęta otwartą strefą planistyczną, która stanowić będzie tereny rolne z zakazem zabudowy oraz tereny leśne. Projekt zakłada utrzymanie obecnych terenów leśnych. W strefie planistycznej otwartej znalazły się rezerwaty przyrody, użytki ekologiczne, otulina parku krajobrazowego, korytarz ekologiczny. Wprowadzenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w ramach poszczególnych stref planistycznych pozytywnie wpłynie na utrzymanie różnorodności biologicznej roślin, grzybów i zwierząt.

Obszarem problemowym na terenie miasta Gostynina jest stan jakościowy wód powierzchniowych. Przewiduje się, że zagospodarowanie przestrzeni w oparciu o plan ogólny przyczyni się do poprawy stanu jakościowego rzek w perspektywie długoterminowej. Wyznaczenie stref planistycznych ułatwi rozwój infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową.

Projektowane rozwiązania związane z emisją substancji do powietrza atmosferycznego np. indywidualne źródła grzewcze czy działalność zakładów przemysłowych będzie mogła zostać uregulowana na etapie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Odnosząc się do powierzchni ziemi założenia projektu planu ogólnego spowodują przekształcenie i zajęcie powierzchni obecnie niezagospodarowanych i niezabudowanych. Oddziaływanie to będzie miało charakter bezpośredni i długotrwały. Jednocześnie należy

zaznaczyć, że planowane obszary predysponowane do zabudowy zostały wyznaczone w sposób optymalny i stanowią w większości potwierdzenie stanu istniejącego.

Realizacja założeń projektu spowoduje lokalne zmiany krajobrazowe w związku z wprowadzeniem w przestrzeń nowych obiektów budowlanych. Celem minimalizacji negatywnych oddziaływań uwzględniono w projekcie planu ogólnego rekomendacje *Audyty krajobrazowego województwa mazowieckiego*. Bardziej szczegółowe zalecenia w tym obszarze będą mogły zostać zawarte w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Plan ogólny pozostanie bez wpływu na zasoby naturalne, ponieważ nie przewidziano eksploatacji złóż.

Pod względem oddziaływania na zabytki i dobra materialne przewiduje się wystąpienie pozytywnych skutków przyjęcia analizowanego planu ogólnego.

Przedmiotowa prognoza oddziaływania na środowisko oraz plan ogólny zostały sporządzone z uwzględnieniem obecnego stanu środowiska, istniejącego zagospodarowania terenu, założeń władz lokalnych, aktów prawnych, dokumentów strategicznych szczebla krajowego, wspólnotowego i międzynarodowego, uwag i wniosków mieszkańców.

W przedmiotowym przypadku nie zaproponowano rozwiązań alternatywnych oraz rozwiązań chroniących środowisko, ponieważ stosowne rozwiązania zostały uwzględnione na wcześniejszych etapach przy sporządzaniu planu ogólnego i wyznaczaniu stref planistycznych.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania transgranicznego.

Ocena skutków realizacji planu ogólnego nastąpi na podstawie prowadzonych Państwowych Monitoringu Środowiska. Na poziomie gminnym sporządzane będą dokumenty lokalne np. raport o stanie gminy, ankiety, konsultacje społeczne.

Oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy

Oświadczam, że jako autor prognozy oddziaływania na środowisko spełniam wymagania określone w art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 poz. 1112 ze zm.) tj. ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym i nauce, studia pierwszego stopnia i studia drugiego stopnia, na kierunkach związanych z kształceniem w zakresie nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.